

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS
2021 METŲ I PUSMEČIO VEIKLOS ATASKAITA

VALSTYBĖS ĮMONĖS
IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS
2021 METŲ I PUSMEČIO VEIKLOS ATASKAITA

2021-08-13 Nr. At-2588(1.196E)

Visaginas

IGNALINOS
ATOMINĖ
ELEKTRINĖ

IŠŠŪKIAI ŠIANDIEN. ATSAKOMYBĖ AMŽIAMS

TURINYS

BENDRA INFORMACIJA APIE ĮMONĘ.....	3
ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA.....	4
ĮMONĖS VALDYMAS.....	5
ĮMONĖS STRATEGIJA.....	7
VEIKLOS APŽVALGA.....	9
VALSTYBĖS LŪKESČIŲ ĮGYVENDINIMAS.....	18
RIZIKŲ VALDYMAS.....	24
DARBUOTOJAI IR DARBO UŽMOKESTIS.....	25
SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS ATASKAITA.....	27
SOCIALINIS ASPEKTAS. ATSAKOMYBĖS DARBUOTOJAMS.....	28
SOCIALINIS ASPEKTAS. DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA.....	33
SOCIALINIS ASPEKTAS. ATSAKOMYBĖ VISUOMENEI IR VIETINEI BENDRUOMENEI.....	35
APLINKOS APSAUGA.....	37
EKONOMINIS ASPEKTAS. VEIKLOS EFEKTYVUMAS, ENERGETINIŲ RESURSŲ TAUPYMAS...41	
EKONOMINIS ASPEKTAS. VADYBOS SISTEMA IR VIDAUS KONTROLĖ.....	42
EKONOMINIS ASPEKTAS. SKAIDRUMAS.....	49
ĮMONĖS VEIKLOS FINANSAVIMAS.....	52

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS 2021 METŲ I PUSMEČIO VEIKLOS ATASKAITA

BENDRA INFORMACIJA APIE ĮMONĘ

Valstybės įmonės Ignalinos atominė elektrinė (toliau – įmonė) yra viešąjį interesą tenkinanti įmonė, kurios vienvaldis savininkas yra valstybė, o pagrindinė funkcija – vykdyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės iškeltus uždavinius branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo srityje. Savininko teisės ir pareigos įgyvendinamos per Vyriausybės įgaliotą instituciją Lietuvos Respublikos energetikos ministeriją.

Kontaktiniai duomenys

Įmonės pavadinimas	VĮ Ignalinos atominė elektrinė
Teisinė forma	Valstybės įmonė
Buveinės adresas	Elektrinės g. 4, K47, Drūkšinių k., LT-31152 Visagino sav.
Kontaktai	Tel. +370 386 28985, faks. +370 386 24396 el. paštas iae@iae.lt ; info@iae.lt
Komunikacijos skyriaus vadovė	el. paštas Natalija.Survila@iae.lt tel. +370 386 28242 mob. +370 686 34153
Rekvizitai	Valstybės įmonė Ignalinos atominė elektrinė Įmonės kodas 255450080 PVM mokėtojo kodas LT 554500811
Biuro Vilniuje adresas	Mėnulio g. 11, LT-04326 Vilnius, tel. +370 5 259 5464

Ataskaitinis laikotarpis

Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės 2021 m. I pusmečio veiklos ataskaita apima ataskaitinį laikotarpį nuo 2021 m. sausio 1 d. iki 2021 m. birželio 30 d..

Šioje ataskaitoje taip pat pateikiama integruota darnaus vystymosi – kitaip socialinės atsakomybės – ataskaita už 2021 m. I pusmetį.

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS
ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

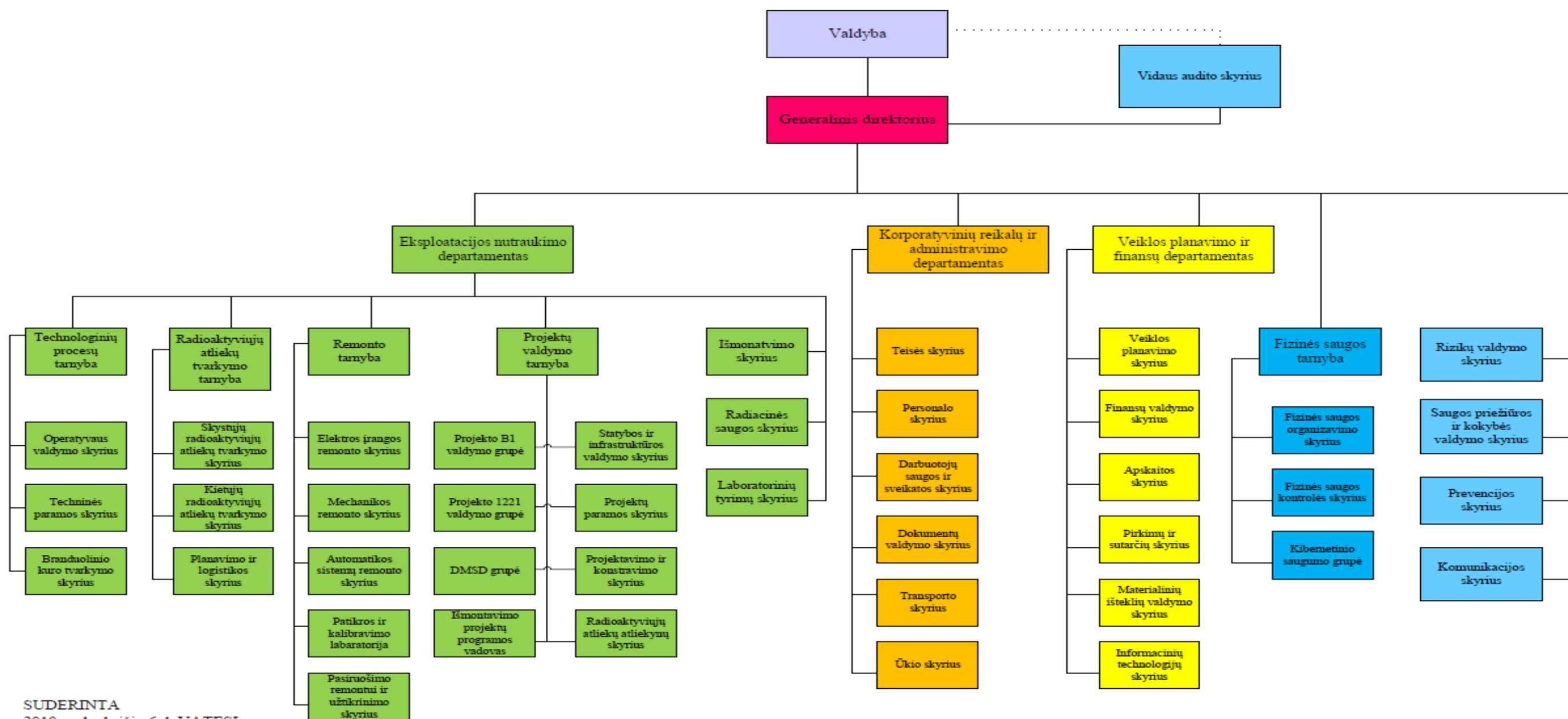
(nuo 2021-01-01)

2020 m. gruodžio 9 d. Nr. DVSta-0121-1V13

Visaginas

NUSTATYTA

Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės valdybos sprendimu
(2020 m. gruodžio 9 d. protokolas Nr. VVP-3(1.160E))

SUDERINTA
2019 m. lapkričio 6 d. VATESI
raštu Nr. (11.19-33)22.1-748

ĮMONĖS VALDYMAS

Įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. Energetikos ministerija tvirtina įmonės veiklos strategiją bei įstatus, nustato įmonės veiklos rodiklius, skiria ir atšaukia įmonės generalinį direktorių bei valdybos narius, nustato darbo sutarties su įmonės vadovu sąlygas, tvirtina įmonės vadovo pareigybės nuostatus, metinę įmonės veiklos išlaidų sąmatą, metinį finansinių ataskaitų rinkinį ir parenka atestuotą auditorių šio rinkinio auditui atlikti, tvirtina pelno (nuostolių) paskirstymą, sprendžia kitus pagal Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstatymą bei kitus teisės aktus įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos kompetencijai priskirtus klausimus.

Įmonės valdymo organai:

- įmonės vadovas – generalinis direktorius.
- kolegialus valdymo organas – įmonės valdyba (toliau – valdyba).

Valdyba, kurios sudėtis patvirtinta 2020 m. kovo 24 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-60 (papildyta 2020 m. birželio 16 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-156 ir 2020 m. liepos 14 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-200), sudaroma 4 metams. Pagrindinė Valdybos paskirtis – prižiūrėti ir užtikrinti, kad Įmonė tinkamai atliktų valstybės iškeltus uždavinius ir pasiektų strateginius tikslus. Valdyba nustato Įmonės struktūrą, tvirtina Įmonės darbuotojų apmokėjimo ir skatinimo taisykles, pritaria metinių finansinių ataskaitų rinkinio projektui, analizuoja ir vertina finansinę Įmonės būklę, veiklos organizavimą, veiklos strategijos įgyvendinimą ir veiklos rezultatus, pritaria sudaromiems sandoriams Įmonės įstatuose numatyta tvarka ir kt. Pilnos sudėties naujos kadencijos Valdyba veikia nuo 2020 m. liepos 15 d., rugėsio 24 d. išrinktas Valdybos pirmininkas. 3 iš 5 Valdybos narių yra nepriklausomi.

2021 m. I pusmetį įvyko 9 valdybos posėdžiai, iš jų 3 apklausos būdu. Svarbiausi priimti sprendimai:

- patvirtintas 2021 m. Audito ir rizikų komiteto 2021 m. veiklos planas;
- pateiktas pritarimas ir pasiūlymai Energetikos ministerijai dėl generalinio direktoriaus kintamos dalies rodiklių nustatymo;
- pateiktas pritarimas ir pasiūlymai Energetikos ministerijai dėl įmonės veiklos 2021-2024 m. strategijos ir įmonės veiklos 2021-2024 m. strategijos įgyvendinimo priemonių plano tvirtinimo;
- patvirtintos naujos redakcijos Audito ir rizikų komiteto nuostatos;
- patvirtintas valdybos veiklos tobulinimo planas;
- Valdyba teikė rekomendaciją Energetikos ministerijai dėl Įmonės 2020 m. metinių finansinių ataskaitų rinkinio bei Įmonės paskirstytinojo pelno (nuostolių) paskirstymo projekto tvirtinimo;
- pritarė darbuotojų bazinio atlyginimo peržiūrėjimo fondo 1,44 proc. kintamosios dalies – 245 tūkst. Eur, įskaitant darbdavio mokesčius (1,77 proc.), panaudojimui nuo 2021 m. liepos 1 d.;
- iš esmės pritarė planuojamiems organizacinės struktūros pakeitimams;
- patvirtino Įmonės atlygio, kokybės vadybos ir saugos politikai.

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS 2021 METŲ I PUSMEČIO VEIKLOS ATASKAITA

Generalinis direktorius priimamas į darbą viešo konkurso būdu 5 metų kadencijai ir gali juo būti ne daugiau kaip 2 kadencijas iš eilės. Jis organizuoja kasdienę Įmonės veiklą, priima ir atleidžia darbuotojus bei skatina juos, nustato Įmonės personalo politiką, padalinių atsakomybę, darbuotojų kvalifikacijos reikalavimus, užtikrina personalo politikos ir mokymo programoms reikalingų išteklių skyrimą, veikia Įmonės vardu ir atstovauja Įmonei santykiuose su trečiaisiais asmenimis bei teisme ir arbitraže, Įmonės vardu sudaro sandorius, išskyrus sandorius, kuriems sudaryti yra būtinas išankstinis Energetikos ministerijos arba Valdybos pritarimas. Valdybai pritarus, nustato turto nusidėvėjimo skaičiavimo metodus ir normatyvus, kurie turi būti taikomi Įmonėje. Generalinis direktorius atsako už Įmonės veiklos strategijos projekto, metinės veiklos ataskaitos parengimą ir jų pateikimą Energetikos ministerijai bei Valdybai, metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Įmonės pelno (nuostolių) pasiskirstymo sudarymą bei jų pateikimą Energetikos ministerijai ir Valdybai kartu su audito ataskaita ir išvada, už Valdybai ir Energetikos ministerijai teikiamą informaciją apie Įmonės finansinę būklę, veiklos organizavimą, strategijos įgyvendinimą, veiklos prognozes, planus, rezultatus ir įvykius, turinčius esminės reikšmės Įmonės veiklai, užtikrina tinkamų darbo sąlygų Įmonės darbuotojams sukūrimą, dokumentų ir kitos informacijos apie Įmonę saugojimą, atsako už Įmonės vidaus kontrolę, branduolinės, radiacinės ir fizinės saugos bei avarinės parengties reikalavimų laikymąsi, atlieka kitas Įmonės įstatuose bei Energetikos ministerijos ir Valdybos sprendimuose nustatytas funkcijas.

Įmonės vadovybė:

Pareigos, vykdo nuo	Vardas, Pavardė	Išsilavinimas
Generalinis direktorius 2018 m. birželio mėn.	Audrius Kamienas	Kauno Technologijos universitetas verslo administravimo ir valdymo magistras
Eksploatacijos nutraukimo departamento direktorius (l.e.p.) 2021 m. kovo mėn.	Aleksandr Vnukov	Tomsko politechnikos institutas, fizikiniai energetiniai įrenginiai, inžinierius fizikas
Veiklos planavimo ir finansų departamento direktorius (l.e.p.) 2018 m. vasario mėn.	Olga Lakina-Raubė	Vilniaus universitetas, vadybos ir verslo administravimo magistras
Korporatyvinių reikalų ir administravimo departamento direktorius 2012 m. lapkričio mėn.	Tomas Liukaitis	Vilniaus universitetas, teisė

Valdybos sudėtis 2021 m. sausio 1 d. – 2021 m. birželio 30 d.:

Vardas pavardė	Pareigos	Kadencija	Kitos pareigos
Darius Jasinskis	Nepriklausomas narys valdybos pirmininkas	Nuo 2020-06-18	UAB FSQUARE akcininkas ir valdybos narys

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS 2021 METŲ I PUSMEČIO VEIKLOS ATASKAITA

Vardas pavardė	Pareigos	Kadencija	Kitos pareigos
Patricija Ceiko	Narė	Nuo 2020-03-25	Energetikos ministerijos Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo skyriaus patarėja
Rimvydas Štilinis	Nepriklausomas narys, valdybos pirmininkas Darbuotojų atstovas	Nuo 2020-03-25	VĮ IAE ekspertas, Energy cells, UAB generalinis direktorius, UAB EPSO-G infrastruktūros direktorius
Laimonas Belickas	Nepriklausomas narys	Nuo 2020-03-25	Nepriklausomas narys, SIA Citadele Leasing Lietuvos filialas generalinis direktorius, valdybos narys
Jurgita Radzevičė	Nepriklausoma narė	Nuo 2020-07-15	-

ĮMONĖS STRATEGIJA

Įmonės misija – saugiai ir efektyviai įgyvendinti unikalų projektą – IAE su RBMK-1500 tipo reaktoriais eksploatavimo nutraukimą.

Įmonės vizija – integruotis į tarptautinę branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo rinką ir tapti pripažinta branduolinės energetikos objektų (toliau – BEO) eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo eksperte.

Įmonės vertybės – saugos kultūra, veiklos skaidrumas, efektyvumas, profesionalumas, socialinė atsakomybė.

2021 m. kovo 10 d. Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu Nr. 1-40 patvirtinta Įmonės veiklos strategija, kurioje išskirtos 3 kryptys:

- saugiai ir efektyviai nutraukti IAE eksploatavimą;
- saugiai tvarkyti radioaktyviąsias atliekas, užtikrinant, kad ateities kartos nepaveldėtų nepagrįstos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo naštos;
- integruotis į tarptautinę branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo rinką.

Pagrindinis įmonės veiklos tikslas nėra pelno siekimas, iš esmės tiesioginės finansinės vertės įmonė negeneruoja, netikslinga ir nėra galimybių apskaičiuoti teikiamą naudą, todėl pasirinktos 3 strateginės perspektyvos:

- kuriamos vertės, kuri apibrėžiama kaip saugus ir efektyvus IAE eksploatavimo nutraukimo įgyvendinimas, saugus radioaktyviųjų atliekų tvarkymas bei integravimasis į BEO eksploatavimo nutraukimo rinką;
- vidinių procesų – perspektyva, apimanti svarbiausius saugos, projektų valdymo ir finansinio efektyvumo procesus;

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS 2021 METŲ I PUSMEČIO VEIKLOS ATASKAITA

- tvarios organizacijos – sutelkiant dėmesį į vidinės kompetencijos ugdymą ir vadybos sistemos kokybę.

Didžiausia įmonės resursų dalis skiriama pirmosios ir antrosios strateginių krypčių įgyvendinimui – **saugiam ir efektyviam IAE eksploatavimo nutraukimui bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymui.**

Įmonės veiklos strategijos žemėlapyje numatyti 12 strateginių tikslų, kurie tiesiogiai susieti su strateginėmis kryptimis ir orientuoti į nuolatinę veiklą:

	Tikslas, trumpas aprašymas
T1	Saugiai įgyvendinti IAE eksploatacijos nutraukimo projektą ir tvarkyti radioaktyviausias atliekas , nesukeliant aukštesnio nei pirmojo lygio įvykio pagal tarptautinę branduolinių įvykių skalę (angl. <i>INES</i>)
T2	Efektyviai įgyvendinti IAE eksploatacijos nutraukimo projektą ir tvarkyti radioaktyviausias atliekas pagal nustatytą Megaprojekto grafiką, užtikrinant uždirbtos vertės rodiklių vykdymą
T3	Užtikrinti darbuotojų saugą ir sveikatos apsaugą , laikantis ALARA (angl. <i>as low as reasonably achievable</i>) principų, apsaugant įmonės ir rangovinių organizacijų darbuotojus nuo nustatytas normas viršijančios žalingos jonizuojančios spinduliuotės bei iki minimumo sumažinant nelaimingų atsitikimų darbe, nutikusių dėl darbdavio kaltės, skaičių
T4	Užtikrinti aplinkos apsaugą , apsaugant visuomenę ir gamtą nuo taršos radionuklidais ir kenksmingomis cheminėmis medžiagomis
T5	Užtikrinti terminų vykdymą , darbus atliekant pagal Megaprojekto grafiką, ypatingą dėmesį skiriant projektų, esančių kritiniame kelyje, terminams
T6	Pasiekti numatytus rezultatus , per nustatytą terminą ir pagal patvirtintus projektus išmontuoti IAE įrangą, sutvarkyti panaudotą branduolinį kurą ir kitas radioaktyvias atliekas bei patalpinti jas į laikinąsias saugyklas arba atliekynus
T7	Valdyti rizikas , aiškiai įvardijant galimas rizikas, jų neigiamą poveikį bei įgyvendinant priemones šioms rizikoms valdyti
T8	Didinti veiklos efektyvumą , mažinant veikloje sunaudojamus energetinius išteklius ir kontroliuojant veiklos sąnaudas
T9	Užtikrinti pakankamą finansavimą , veiklos vykdymui, nustatant finansavimo poreikius, skaidriai ir laiku įsisavinant paskirtas lėšas bei savo kompetencijos ribose prisidedant prie tolesnio finansavimo užtikrinimo
T10	Vystyti ekspertinių paslaugų portfelį , numatant būtinus veiksmus ir išteklius naujai veiklai pradėti bei nustatant siektinus rezultatus
T11	Vystyti darbuotojų kompetenciją , užtikrinant pakankamą saugai svarbių pareigybių rezervą, organizacijos kritinių žinių išsaugojimą bei mažinant rizikas, susijusias su personalo senėjimu
T12	Gerinti įmonės valdymo sistemas , siekiant didinti personalo darbo našumą, gerinti darbuotojų motyvaciją ir užtikrinti vykdomų procesų kokybę

VEIKLOS APŽVALGA

Situacija pasaulyje ir šalyje, susijusi su koronaviruso pandemija, palietė ir Įmonės veiklą. Atsižvelgiant į Pasaulio sveikatos organizacijos, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos rekomendacijas dėl COVID-19 viruso plitimo grėsmės ir prevencinių veiksmų užtikrinimo, Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ šalyje paskelbus karantiną, 2021 m. I pusmetį tęsėsi visiems Įmonės darbuotojams, kuriems įmanoma, nuotolinio darbo organizavimas pagal patvirtintą VĮ IAE darbuotojų nuotolinio darbo tvarkos aprašą ir IAE generalinio direktoriaus įsakymą, atidėti ne pirmo būtinumo darbai, atšauktos darbuotojų komandiruotės, mokymai, oficialūs vizitai, ekskursijos ir kitų asmenų apsilankymai. Siekiant užtikrinti tinkamą Įmonės darbuotojų apsaugą nuo užsikrėtimo COVID-19 virusu, Įmonėje numatytos ir vykdomos prevencinės priemonės.

Vykdamas Įmonės veiklos strategijos įgyvendinimo 2021-2024 metų priemonių plane numatytas priemones, vadovaujantis Įmonės veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais, laikantis Įmonėje vykdomų veiklų licencijų sąlygų ir užtikrinant darbuotojų bei aplinkos apsaugą, prižiūrėti galutinai sustabdyti pirmasis ir antrasis IAE reaktoriai, vykdoma saugai svarbių sistemų ir elementų senėjimo valdymo programa, technologinių sistemų ir įrenginių izoliavimas bei išmontavimas, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo infrastruktūros projektavimo, statybos ir eksploatavimo darbai, įgyvendinamos priemonės, skirtos integruotis į tarptautinę BEO eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo rinką.

Užtikrinant darbuotojų ir aplinkos apsaugą, Įmonėje nuolat atliekama darbuotojų saugos ir sveikatos vidinė kontrolė, tikrinamas saugos priemonių organizavimas padaliniuose, atliekamas profesinės rizikos vertinimas darbo vietose. Laikantis reglamentuojančių dokumentų reikalavimų, pagal patvirtintą aplinkos radiologinio monitoringo programą vykdoma aplinkos radiologinė stebėseną, įskaitant Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos (toliau – MRAS) bei naujų BEO radiologinę stebėseną, kontroliuojamas teršalų išmetimas į orą ir vandenį. 2021 m. I pusmetį neįvyko nei vieno incidento, klasifikuojamo pagal tarptautinę branduolinių įvykių skalę kaip pirmo ar aukštesnio lygio, suminė individuali apšvitos dozė vienam darbuotojui neviršijo nustatytos 18 mSv ribos, neįvyko nei vieno sunkaus nelaimingo atsitikimo darbe dėl darbdavio kaltės, radioaktyviųjų medžiagų išmetimas į orą ir vandenį buvo žymiai mažesnis nei nustatyta normose. 2021 m. I ketvirtį buvo užfiksuotas vienas BEO eksploatavimo reglamente nustatytų saugos eksploatavimo sąlygų ir ribų pažeidimas. Sausio 17 d. naktį atsijungė elektros maitinimas Kietųjų radioaktyviųjų atliekų saugojimo komplekse (toliau – KRATS). Dėl trumpojo jungimo oro linijoje 110 kV Zarasai - IAE ir dėl nepavykusio automatinio pakartotino linijos įjungimo įvyko trumpalaikis įtampos sumažėjimas IAE nuosavų poreikių sekcijose. Tokiu būdu nutrūko elektros tiekimas KRATS kompleksui, buvo IAE fizinės saugos kontrolės sistemų sutrikimai ir trumpalaikis duomenų mainų tarp tinklo komutatoriaus ir 1 bloko informacinės skaičiavimo sistemos kontrolerio praradimas. Tuo metu darbai komplekse nevyko. Iki tos pačios dienos 12 val. elektros tiekimas KRATS kompleksui buvo atnaujintas. Šis įvykis neturėjo įtakos personalui ir aplinkai, radiacinis fonas nebuvo pakitęs, branduolinei saugai įtakos neturėjo, darbas toliau vyko

įprastu režimu. Pagal tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę INES šis įvykis buvo įvertintas 0/žemiau skalės. Apie įvykį buvo informuota Valstybės atominės energetikos saugos inspekcija (toliau – VATESI).

Tęsimas panaudoto branduolinio kuro iškrovimas ir pervežimas į „**Laikinąją panaudoto branduolinio kuro saugyklą**“ (toliau – LPBKS). 2021 m. I pusmetį iš IAE 1-ojo ir 2-ojo blokų branduolinio kuro išlaikymo baseinų buvo iškrauta **141** panaudoto branduolinio kuro rinklių, kurios buvo patalpintos į **8** konteinerius, kurie išvežti saugojimui į LPBKS: iš viso iki 2021 m. birželio 30 d. į naująją saugyklą pervežti **180** konteineriai su **15 384** panaudoto branduolinio kuro rinklėmis. 2021 m. vasario 19 d. iš IAE 2-jo energijos bloko į laikinąją saugyklą buvo išvežtos paskutinės nepažeisto panaudoto branduolinio kuro rinklės. Liko 171 panaudoto pažeisto kuro rinklių ir 1 nepanaudota kuro rinklė 2-jame bloke. Pažeistų rinklių talpinimas į konteinerius daug sudėtingesnis, reikalaujantis daugiau laiko ir specialios įrangos. Pažeisto branduolinio kuro pervežimui į LPBKS bus reikalingi 22 CONSTOR RBMK 1500/M2 tipo konteineriai su specialiais krepšiais, juos Įmonė gamina savo jėgomis iš aukščiausios rūšies plieno. Gegužės 11 d. iš IAE 1-jo bloko į laikinąją saugyklą buvo transportuotas paskutinis konteineris su pažeistu panaudotu branduoliniu kuru. Išvežus visą panaudotą branduolinį kurą iš 1-ojo bloko baseinų buvo pradėti pažeisto kuro tvarkymo sistemos išmontavimo ir dezaktyvavimo darbai bei jos pervežimas ir montavimas 2-me bloke, šie darbai užbaigti gegužės 31 d., darbai atlikti anksčiau numatyto grafiko. Birželio 23 d. iš 2-jo bloko išvežtas pirmas konteineris, į kurį patalpinta 18 pažeisto panaudoto branduolinio kuro rinklių. Pažeisto branduolinio kuro tvarkymo metu užtikrinama branduolinė ir radiacinė sauga poveikio personalui, gyventojams ir aplinkai atžvilgiu.

LPBKS karštosios kameros modifikavimo techninį projektavimą (projektas „**LPBKS esamos „karštosios“ kameros modifikacija trijų tipų konteinerių tvarkymui**“) pagal sutartį atlieka kompanija Nuvia, kuri projektavo ir esamą „karštąją“ kamerą. 2021 m. I pusmetį visa reikalinga įranga buvo pagaminta, atlikti gamykliniai įrangos bandymai. Gegužės 18 d. pagaminta įranga buvo pristatyta į IAE.

Branduolinio kuro išlaikymo baseinų (toliau – KIB) dugne per jų ilgą eksploatavimo laiką yra susikaupę nuosėdų, sudarytų iš branduolinio kuro rinklių elementų, kitų dalių branduolinių medžiagų, kurias reikia pašalinti. 1-ojo bloko išlaikymo baseinai turi būti išvalyti iki 2021 m. pabaigos, 2-ojo – 2022 metais. Išlaikymo baseinų dezaktyvavimo klausimai sprendžiami projekto „**Branduolinio kuro nuolaužų surinkimas nuo 1-ojo ir 2-ojo blokų KIB dugno ir pašalinimas**“ apimtyje. Rangovas Höfer & Bechtel parengė branduolinių medžiagų (nuolaužų) pašalinimo nuo KIB dugno techninį projektą (toliau – TP). 2021 m. vasario 5 d. IAE suderinus ir patvirtinus darbo projektą, rangovas pagamino įrangą, o gegužės 6 d. atlikti jos gamykliniai bandymai.

Siekiant laiku gauti IAE eksploatavimo nutraukimo licenciją, 2021 m. I pusmetį tęsimi darbai pagal 1103 projektą „**Eksploatavimo nutraukimo licencija**“. Rengiami atsakymai į VATESI pastabas Saugos analizės ataskaitai (toliau – SAA). 2021 m. birželio 15 d. SAA lietuvių ir rusų kalbomis pateikta visuomenei (<https://www.iae.lt/naujienos/pranesimai-spaudai/visuomenei-pateikiama-eksploatavimo-nutraukimo-saugos-analizes-ataskaita/726>).

Įmonės personalas prižiūri IAE technologinę įrangą, atlieka veikiančių technologinių įrenginių ir sistemų bandymus pagal saugai svarbios įrangos senėjimo valdymo programą, rengia technologinės įrangos išmontavimo projektinę dokumentaciją, atlieka pasiruošimo nereikalingų pastatų nugriovimui darbus. Pagal grafiką tęsiami IAE įrangos radiologinio apibūdinimo darbai, inžinerinis įrangos inventorizavimas ir nenaudojamų sistemų ir įrengimų izoliavimas, paruošiant juos tolesniam išmontavimui ir dezaktyvavimui. Stebimoje ir kontroliuojamoje zonoje per 2021 m. I pusmetį inventorizuota **3 112**, tonos įrangos, **16** IAE sistemų izoliuotos dalinai.

Nenaudojamų IAE pastatų nugriovimas suskirstytas į etapus. 1-asis etapas apima statinių, kuriuos planuojama likviduoti per ateinančius 10 metų, nugriovimą. 2020 m. spalio mėn. parengti pirkimo dokumentai 161, 161/1 pastatų nugriovimui, o gruodžio mėn. - 75, 75a, 3, 4, 4a, 5, 6, 6a, 7, 13, 140/3 pastatų nugriovimui. 2021 m. kovo 3 d. paskelbtas griovimo darbų su projektavimu pirkimas. Šiuo metu vyksta gautų pasiūlymų vertinimas.

Pagal 2019 m. lapkričio 26 d. su UAB Tecos pasirašytą sutartį rangovas parengė 129 pastato griovimo, IAE saugomos teritorijos apsaugos perimetro ir galerijos į 130/2 pastatą rekonstravimo techninį projektą. 2021 m. I pusmetį buvo koreguojami TP dokumentai ir derinami su VATESI. Sausio 8 d. suderinta 129 pastato griovimo techninė užduotis, IAE saugomos teritorijos apsaugos perimetro ir galerijos į 130/2 pastatą rekonstravimo projektavimo ir statybos darbų atlikimui. Siekiant gauti statybos leidimą, birželio 28 d. pateiktas prašymas Valstybinei teritorijų planavimo ir statybos inspekcijai. Gegužės 20 d. paskelbtas konkursas 129 pastato griovimui, IAE saugomos teritorijos apsaugos perimetro ir galerijos į 130/2 pastatą rekonstravimo projektavimo ir statybos darbų atlikimui. Vyksta pasiūlymų vertinimas.

Labai svarbi išmontavimo proceso dalis yra IAE technologinės įrangos išmontavimo projektavimas. Darbų sudėtingumas lėmė, kad sunkiai išmatuojamų nuklidų nustatymui ir ataskaitos suderinimui su VATESI prireikė daugiau laiko, nei buvo suplanuota, todėl atsiliko ir kiti, nuo jo rezultatų priklausomi darbai, tame tarpe ir projekto „**A1 bloko išmontavimas**“ įrangos išmontavimo technologinio projekto bei SAA parengimas. 2021 m. I pusmetį, dalyvaujant Centrinė projektų valdymo agentūrai (toliau – CPVA) buvo rengiami būgninių separatorių išmontavimo techninė specifikacija (toliau – TS) ir projekto aprašas, reikalingas finansavimui gauti. Balandžio 27 d. VATESI patvirtino TP ir SAA.

Užbaigiant 117/2 pastato išmontavimą buvo parengtas pastato inžinerinių sistemų ir likusių įrenginių išmontavimo technologinis projektas, VATESI suderinimas gautas 2020 m. lapkričio 30 d. 2021 m. I pusmetį pradėtas ir tęsiasi 117/2 past. inžinerinių sistemų ir metalo konstrukcijų išmontavimas.

Tęsiamas 2210 projekto „**A2 ir V2 bloką išmontavimas**“ poveikio aplinkai vertinimo ataskaitos (toliau – PAVA) ir bendrųjų projektinių paruošiamųjų darbų technologinio projekto derinimas su VATESI. Parengta ir su valstybės institucijomis suderinta PAVA buvo pateikta Aplinkos apsaugos agentūrai (toliau – AAA) prie Aplinkos ministerijos. Atsižvelgiant į Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos konvencijos (ESPOO, 1991) reikalavimus dėl BEO poveikio aplinkai vertinimo tarpvalstybiniame kontekste vykdomos konsultacijos su kaimyninėmis šalimis. Gautas Lenkijos Respublikos pritarimas bei pastabos iš Latvijos valstybinio aplinkos apsaugos biuro. 2021 m. vasario 5 d. nuotoliniu būdu įvyko viešas projekto svarstymas ir dvišalės (Lietuvos Respublikos – Latvijos

Respublikos) konsultacijos. Viešo svarstymo metu IAE specialistai pristatė planuojamos ūkinės veiklos pagal projektą tarpvalstybinio poveikio aplinkai vertinimą, atsakė į Latvijos valstybinių institucijų ir visuomenės pateiktus klausimus, susijusius su valstybiniu ir IAE vykdomu aplinkos radiologiniu monitoringu bei priemonėmis, skirtomis kontroliuoti atliekų srautus, užtikrinant, kad radioaktyviosios atliekos būtų tinkamai tvarkomos Lietuvos Respublikos teritorijoje. Susitikimo metu akcentuota, kad planuojami darbai neturės jokios reikšmingos radiologinio pobūdžio įtakos aplinkos komponentams arba visuomenės sveikatai, socialiniams ekonominiams, gamtiniams kaimyninių valstybių aplinkos komponentams, taip pat šių šalių gyventojų sveikatai. Latvijos Respublikos valstybinių institucijų ir visuomenės atstovai susitikimo metu domėjosi, kaip IAE užtikrina gyventojų informavimą apie vykdomą veiklą, planuojamais reaktorių išmontavimo darbais, atliekamos radiologinės stebėsenos rezultatais imant oro, kritulių, dirvožemio, augmenijos, vandens mėginius. Abiejų valstybių atstovai pripažino, kad dvišalės konsultacijos yra reikalingos norint tinkamai informuoti tiek Latvijos Respublikos visuomenę, tiek šios šalies ekspertus apie vykdomą IAE veiklą. Balandžio 22 d. AAA priėmė sprendimą dėl planuojamos IAE A2 ir V2 blokų įrangos išmontavimo veiklos leistinumą. Tęsimas A2 ir V2 blokų išmontavimo TP ir SAA rengimas.

Įmonėje tęsimas 2101 projekto „**1-ojo bloko reaktoriaus įrenginio išmontavimas (R1 ir R2 zonos, UP01 1-axis blokas)**“ išmontavimo ir dezaktyvavimo projektinės dokumentacijos rengimas savo jėgomis. Papildyti nuklidinių vektorių duomenimis bei atnaujinti pagal preliminaras VATESI pastabas technologinis projektas ir SAA 2020 m. gegužės 21 d. buvo pateikti VATESI. 2021 m. liepos 9 d. VATESI suderino TP ir SAA su sąlyga, kad per 12 mėnesių po R1 ir R2 zonos, UP01 1-ojo bloko projekto suderinimo IAE turi įdiegti projekto nuotoliniu būdu valdomą įrangą (robotą), taip pat įstrigusių grafito komplektų ištraukimo procedūra ir jos saugos pagrindimas turės būti suderinti su VATESI. Pagal su VATESI suderintą „karštųjų“ bandymų programą iš reaktoriaus bus išimami ir sutvarkomi 24 technologiniai kanalai. 2021 m. kovo 10 d. atlikti „šaltieji“ grafito tvarkymo įrangos (bunkerio-dozatoriaus) bandymai. Šiuo metu yra šalinami įrangos trūkumai. „Karštuosius“ grafito tvarkymo įrangos (bunkerio-dozatoriaus) bandymus planuojama atlikti š. m. rugsėjo-spalio mėnesį.

Tęsimi elektros tiekimo organizavimo, infrastruktūros paruošimo darbai, perkama ir pristatoma reikalinga įranga. Apšvitinto grafito atliekoms talpinti bus naudojamos Įmonėje pagamintos statinės – jų komplektas „karštiesiems“ bandymams jau pagamintas ir paruoštas. Apšvitinto grafito pakuočių (statinių) radiologiniams matavimams pritaikytas cementuotų skystųjų radioaktyviųjų atliekų pakuočių radiologinių matavimų įrengys, kuriame buvo įdiegta papildoma programinė įranga. UAB Baltic radiation control parengė radiologinių matavimų metodikos projektą, kuris 2021 m. sausio 13 d. suderintas su VATESI. Birželio 23 d. atlikti modifikuoto radiologinio apibūdinimo įrenginio „karštieji“ bandymai.

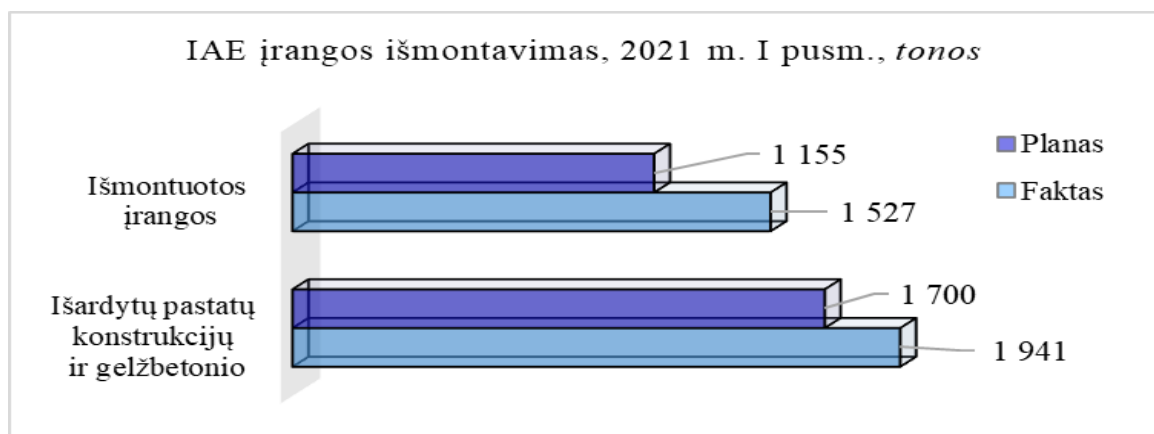
Rengiama 2102 projekto „**2-ojo bloko reaktoriaus įrenginio išmontavimas (R1 ir R2 zonos)**“ projektinė dokumentacija. Poveikio aplinkai vertinimo ataskaita parengta ir 2020 metų lapkričio 6 d. pristatyta visuomenei. 2021 m. balandžio 12 d. PAVA suderinta su VATESI ir AAA, balandžio 28 d. AAA informavo kaimynines valstybes (Baltarusiją, Lenkiją ir Latviją) dėl planuojamos veiklos.

Bendrųjų duomenų sąvadas (toliau – BDS), kuris buvo pateiktas 2020 m. gruodžio 16 d. VATESI, suderintas su LR institucijomis kovo 5 d., vėliau bus pateiktas derinti Europos Komisijai (toliau – EK).

Reaktorių R3 zonos išmontavimo projektavimas (2103 projektas „**Projektavimo ir licencijavimo darbai, skirti pasirengti reaktorių R3 zonų išmontavimui ir susijusių atliekų tvarkymui**“). Atsižvelgiant į ekspertų rekomendacijas, 2021 m. I pusmetį buvo peržiūrėti inžinerinių paslaugų (R3D.01) ir techninės paramos grupės paslaugų (TSG.01) aprašai, pakeistos perkamų paslaugų apimtys, padidinti šių paslaugų pirkimo biudžetai, pakoreguotas darbų grafikas. Europos komisijai patvirtinus kovo 8 d. R3D.01 projekto aprašą, kovo 30 d. pasirašyta finansavimo sutartis. Kovo 30 d. IAE tinklapyje paskelbė informaciją apie R3D pirkimų pasikeitimus. Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVP IS) R3D pirkimas paskelbtas gegužės 27 d., o Europinėje viešųjų pirkimų sistemoje (*angl.* Tenders electronic daily, toliau – TED) - gegužės 28 d. Birželio mėn. parengta ir su CPVA suderinta R3D pasiūlymų vertinimo skaičiuoklė.

Vasario 10 d. EK patvirtino konsultacinių paslaugų (*angl.* Technical support group, toliau – TSG) projekto aprašą, finansavimo sutartis buvo pasirašyta vasario 22 d. Kovo 20 d. paskelbtas techninės paramos grupės paslaugų pirkimas. Birželio 14 d. atsižvelgiant į potencialaus paslaugų tiekėjo gautą prašymą, TSG pasiūlymų pateikimo terminas pratęstas iki liepos 8 d. Liepos 8 d. atplėšti gauti TSG pasiūlymai (iš viso gauti 4 pasiūlymai).

Tęsiami nenaudojamos įrangos ir sistemų išmontavimo darbai. 2021 metų I pusmetį planas išmontuoti **1 155** tonas IAE įrangos įvykdytas ir viršytas – bendras per ketvirtį išmontuotos įrangos kiekis yra **1 527** tonos: A1 bloke išmontuota – 164 tonos; A2 bloke išmontuota – 201 tona; D2 bloke – 591 tonos; G2 bloke tonos – 453; 1-ojo reaktoriaus R1/R2 zonose – 7,1 tonos; 1-ojo bloko objektų nugriovimo – 14,4 tonos; 2-ojo bloko objektų nugriovimas – 22,1 tonos, stebimoje zonoje – 74,6. Greta to buvo išardyta **1 941** tona pastatų gelžbetonio konstrukcijų:

2021 m. I pusmetį galutinio radioaktyviųjų atliekų apdorojimo planas įvykdytas ir viršytas – iš viso apdorota **4 658** m³ radioaktyviųjų atliekų (planuota apdoroti 2 415 m³), iš jų – **3 147** m³ kietųjų „0“ klasės atliekų, **1 278** m³ kietųjų „A“ klasės atliekų, **66,7** m³ kietųjų „B“ ir „C“ klasės atliekų, **18,9** m³

kietųjų „D“ ir „E“ klasės atliekų, sucementuota **147,8** m³ skystųjų „B“ ir „C“ klasių radioaktyviųjų atliekų.

2021 m. I pusmetį į tarpines saugyklas patalpinta **911** m³, iš jų **64,2** m³ „B“ ir „C“ klasių kietųjų radioaktyviųjų atliekų ir **846,8** m³ „B“ ir „C“ klasių skystųjų sucementuotų radioaktyviųjų atliekų (kiekis su pakuote).

Įmonėje vykdomi infrastruktūriniai projektai – statomi ir ruošiami eksploatavimui nauji radioaktyviųjų atliekų atliekynai ir saugyklos.

Tęsiamas „**Kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir saugojimo komplekso**“ (B3/4 projektas) darbas „karštųjų“ bandymų režimu, vykdomi komplekso priėmimo į pramoninę eksploataciją darbai: 2020 m. pagal VATESI pateiktas pastabas atlikta papildoma B3/4 deginimo įrenginio cheminių išmetimų sklaidos modeliavimo ataskaita (atliko UAB Ekometrija), kuri 2021 m. vasario 2 d. pateikta VATESI ir kovo 15 d. suderinta ir patvirtinta VATESI bei AAA. Deginimo įrenginio remonto darbai baigti ir pasirašytas darbų priėmimo aktas. Balandžio 27 d. pateikta patikslinta Kietųjų radioaktyviųjų atliekų perdirbimo ir saugojimo komplekso deginimo sistemos „karštųjų“ bandymų vykdymo ataskaita, kurią gegužės 4 d. patvirtino VATESI. B3/4 komplekso atnaujintos „karštųjų“ bandymų programos vykdymo ataskaita birželio 21 d. pateikta derinimui VATESI, patvirtinimas gautas liepos 8 d. Siekiant gauti leidimą pramoniniam KRATSK komplekso eksploatavimui balandžio 19 d. įvyko pasitarimas su VATESI atstovais, kurio metu buvo aptarti dokumentai, reikalingi pateikti VATESI. Birželio 14 d. įvyko pasitarimas su VATESI dėl š. m. lapkričio mėn. planuojamų išleisti branduolinės saugos taisyklių, susijusių su B3/4 deginimo įrenginio eksploatavimu.

KTU laboratorija pateikė KTZ3.6 konteinerių atsparumo šalčiui (mažesnė atsparumo klasė) nepriklausomos ekspertizės ataskaitą, kurią IAE neoficialiu laišku išsiuntė VATESI suderinimui. Rangovas pateikė KTZ3.6 konteinerių vandens pralaidumo sprendimo metodiką ir technologiją. Preliminariai VATESI suderino šį būdą ir rangovas pradėjo testus su vienu konteineriu. Galutinė B3/4 SAA derinama su VATESI.

Tęsiamas „**Trumpaamžių labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų atliekyno**“ (B19-2 projektas) įgyvendinimas. Kompleksiniai įrangos bandymai („šaltieji“ bandymai) pilnai užbaigti, programos įvykdymo ataskaita suderinta su VATESI sausio 27 d. Po gautų VATESI pastabų atnaujinta SAA 2021 m. sausio 11 d. pateikta VATESI, suderinta kovo 15 d.. Vasario 18 d. paskelbtas labai mažai radioaktyviųjų atliekų atliekyno pirmojo modulio radioaktyviųjų atliekų pakuočių dėjimo darbų pirkimą. Gautas tik 1 pasiūlymas, pasiūlyta kaina ženkliai viršijo pirkimo biudžetą, todėl sutartis nebuvo pasirašyta. Priimtas sprendimas vykdyti pakrovimo kampaniją 2022 m. 2 etapais: 1) įmonės jėgomis atlikti radioaktyviųjų atliekų pakuočių transportavimo iš pakuočių saugojimo vietų į atliekyną ir atlikti formavimo darbus; 2) sudaryti atliekyno viršutinės dangos įrengimo darbų sutartį.

Gegužės 12 d. gautas Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos, prie LR aplinkos ministerijos, komisijos pasirašytas „Branduolinės energetikos objekto statinio (-ių) statybos užbaigimo aktas (B19-2)“.

Tęsimas „**Bitumuotų atliekų saugyklos modernizavimo**“ (B20 projektas). 2021 m. I pusmetį pagal gautas VATESI ir LGT pastabas vyko atliekyno koncepcijos ir atliekyno aikštelės vertinimo ataskaitos koregavimas ir atnaujinimas. Kovo 15 d. patikslinti dokumentai pateikti VATESI derinimui. Vasario 9 d. rangovas pateikė su LGT suderintą planuojamo bitumuotų radioaktyviųjų atliekų atliekyno aikštelės požeminio vandens monitoringo 2021 metais programą.

Tarptautinės atominės energijos agentūros (toliau – TATENA) ekspertai (TSO) pradėjo 2020 m. gruodžio 15 d. pateiktų dokumentų vertinimą. Gegužės 17 d. įvyko įvadinis susitikimas su TATENA ekspertais, skirtas projekto dokumentų peržiūrai, gegužės 27 d. pagal užklausą TSO ekspertams pateikta ataskaita „Feasibility Study of Interim Bituminised Radioactive Waste Storage Facility conversion into the Repository (justification of long-term storage), Lietuvos energetikos institutas (toliau – LEI), 2009“. Birželio 4 d. Lietuvos geologijos tarnybai išsiustas raštas su tiekėjo (UAB Svertas Group) pateiktais atsakymais į LGT klausimus dėl betono tyrimų. Birželio 16 d. įvyko IAE susitikimas su LGT likusių klausimų sprendimų paieškai.

Vyksta 1-osios „**Mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų paviršinis atliekyno**“ (B25 projektas) statybos fazės (1 ir 2 rūšių grupių statybos bei išorinių lietaus kanalizacijos tinklų projektavimo, statybos ir prijungimo prie infrastruktūros darbų) paslaugų pirkimas. Atlikus ir suderinus pakeitimus pirkimo dokumentuose, 2020 m. spalio 11 d. konkursas paskelbtas iš naujo. 2021 m. sausio 25 d. gauti 3 tiekėjų pasiūlymai, vyksta pasiūlymų vertinimas. Vienas iš konkurso dalyvių turi galiojančią nuobaudą už konkurencijos pažeidimus, todėl viešųjų pirkimų komisija turėjo įvertinti tiekėjo „apsivalymą“, t.y. ar tiekėjas neatitinka VPI 46 str. 6 dalyje nurodytų tiekėjo pašalinimo pagrindų. Siekiant priimti užtikrintą sprendimą, 3 kartus buvo kreiptasi į tiekėją papildomų paaiškinimų, pirktos išorinių teisininkų paslaugos, suorganizuotas susitikimas su Konkurencijos taryba. Birželio 18 d. priimtas sprendimas atmesti šį tiekėją, kaip „neapsivaliusį“. Pirkimo dalyvis pateikė ieškinį Panevėžio apygardos teismui, kuriuo ginčija pirkimo komisijos sprendimą atmesti jo pasiūlymą. Teismas tenkino bendrovės prašymą ir pritaikė laikinąsias apsaugos priemones – sustabdė pirkimą. Atsižvelgiant į esamą situaciją, atitinkamai yra rizika, jog sutartys pagal kitų darbų pirkimus šiemet pasirašytos nebus.

Lėčiau, nei planuota, vyksta darbai, susiję su paviršinio atliekyno paviršinio inžinerinio barjero demonstracinio modelio (*angl.* mock-up) įgyvendinimu (VATESI reikalavimas). Su VATESI suderinus paviršinio mock-up koncepciją, atsižvelgiant į CPVA reikalavimą skaidyti projektavimo ir rangos darbus į atskirus etapus, įmonėje buvo parengta mock-up modelio mokslinio pagrindimo ir projektavimo darbų etapo techninė specifikacija. Atlikta rinkos konsultacija, gauti preliminarūs tiekėjų pasiūlymai, formuojamas siūlomas pirkimo biudžetas. Pagal potencialių tiekėjų pastabas ir pasiūlymus, bus atnaujinta techninė specifikacija ir pradėti rengti pirkimo dokumentai. Atsižvelgiant į tai, kad techninio projekto rengėjui iškelta bankroto byla, parengta projekto vykdymo priežiūros ir techninio projekto koregavimo paslaugų pirkimo techninė užduotis, birželio 18 d. paskelbta rinkos konsultacija. Atsižvelgiant į jos rezultatus bus formuojamas biudžetas, rengiami pirkimo dokumentai. Energetikos ministerijai pateiktas Statybos įstatymo 36 str. 3 dalies siūlomo keitimo projektas, tikimasi, kad šis įstatymo keitimo projektas galėtų būti svarstomas LR Seimo rudens sesijoje. Parengtos ir suderintos

atliekyno elektros tiekimo ir telekomunikacijų infrastruktūros įrengimo pirkimo bei atliekyno technologinio kelio įrengimo pirkimo techninės specifikacijos, ruošiami pirkimo dokumentai

Išplėsta ir įgyvendinama projekto „**Radioaktyviųjų metalo atliekų pirminio apdorojimo komplekso įrengimas 130/2 pastate**“ apimtis. Tęsiami komplekso įrengimo darbai modernizuojant pastato ventiliacinę sistemą bei įrengiant cheminio dezaktyvavimo barą. 2021 m. I pusmetį atnaujinta vėdinimo sistemų modernizavimo dokumentacija, parengtas įrangos pirkimo techninės specifikacijos projektas. Siekiant 130/2 pastate įrengti cheminio dezaktyvavimo ir metalo atliekų lydymo barus, buvo įformintos dvi modifikacijos: „Cheminio dezaktyvavimo baro įrengimas 130/2 pastato 161 patalpoje“ ir „Radioaktyviųjų metalo atliekų lydymo baro organizavimas“, tačiau vėliau buvo anuliuotos, kadangi nėra apibrėžtumo sprendžiant klausimus dėl G1 ir G2 blokuose išmontuotų žemo slėgio kondensatorių (toliau – ŽSK) vamzdelių tvarkymo. ŽSK vamzdeliai (apie 1 600 tonų) yra pagrindinė metalo atliekų lydymo ir cheminio dezaktyvavimo barų įrengimo techninio ir ekonominio pagrindimo sąlyga. Kol nebus priimtas galutinis sprendimas dėl vamzdelių statuso, tol nėra tikslinga pradėti minėtų barų įrengimą. Kadangi ŽSK vamzdeliai yra teisminių ginčų objektas ir sunku numatyti šių procesų pabaigos terminų, šių modifikacijų rengimas yra pristabdytas.

Tęsiami komplekso įrengimo darbai modernizuojant pastato ventiliacinę sistemą. Ataskaitiniu laikotarpiu vyko pasirengimas prekių pirkimo konkursui, atnaujinta vėdinimo sistemų modernizavimo gamybine konstravimo ir technologine dokumentacija, pakartotinai atliktos rinkos konsultacijos, nustatytas preliminarus biudžetas bei atnaujintas įrangos pirkimo techninės specifikacijos projektas.

Labai mažo aktyvumo **pramoninių atliekų aikštelėje** (gamybinių atliekų „poligone“) stebimas radionuklidų kiekis grunte bei požeminiuose vandenyse. Atlikti matavimai parodė nežymius poveikio požeminiams vandenims (pagal tričio koncentraciją) svyravimus, todėl poveikio stebėjimas šiuo metu atliekamas ne du kartus per metus, kaip buvo numatyta programoje, o kas mėnesį. 2021 m. I pusmetį žymesnių pokyčių nenustatyta. Poveikis gruntiniams vandenims už gamybinių atliekų aikštelės ribų ir Drūkšių ežero vandeniui neužfiksuotas. Siekiant įvertinti ilgalaikę atliekų išlaikymo aikštelės saugą, pagrindžiant sukauptų radioaktyviųjų atliekų laikino saugojimo iki jų radiacinės kontrolės nutraukimo galimybę, bei nustatyti reikalavimus eksploatavimui, uždarymui ir priežiūrai po uždarymo, Įmonėje buvo inicijuotas aikštelėje sukauptų labai mažo aktyvumo kietųjų radioaktyviųjų atliekų radiologinio poveikio aplinkai kompleksinio tyrimo paslaugų pirkimas. 2021 m. sausio 13 d. paskelbta rinkos konsultacija bei pakartotiniai rinkos tyrimai. Pagal gautus galimų tiekėjų klausimus bei pasiūlymus TS buvo patikslinta ir kovo 3 d. išsiusta į VATESI pritarimui. Kovo 17 d. gautas VATESI atsakymas, kad VATESI neturi papildomų komentarų ir pastabų. Taip pat kovo 5 d. su galutine TS versija buvo inicijuota nauja rinkos tyrimų procedūra. Gavus galimų paslaugų tiekėjų finansinius pasiūlymus buvo apskaičiuotas galutinis paslaugų pirkimo biudžetas, kuris viršijo anksčiau suplanuotą, todėl administracijos vadovybės posėdyje pirkimo biudžetas buvo padidintas. Balandžio 15 d. pirkimo dokumentų paketas buvo parengtas ir išsiustas CPVA derinimui. Gegužės 14 d. IAE paskelbė atliekų, sukauptų IAE pramoninių atliekų poligone, sąlyginių nebekontroliuojamų radioaktyvumo lygių nustatymo paslaugų pirkimą. Šio pirkimo tikslas - nustatyti atliekų, sukauptų IAE pramoninių atliekų

poligone, sąlyginius nebekontroliuojamuosius radioaktyvumo lygius, siekiant nebetaikyti Poligonui radiacinės saugos reikalavimų. Šiuo metu vyksta gautų pasiūlymų vertinimo procedūros.

Pasibaigus konkursui dėl 110/6 kV pastotės bei dviejų 110 kV elektros tiekimo linijų prijungimo prie bendro elektros perdavimo tinklo projektavimo ir projekto vykdymo priežiūros pagal 1221 projektą „**Elektros tiekimo IAE vartotojams schemų optimizavimas**“. 2020 m. lapkričio mėn. atlikta visuomenės informavimo apie projektinius sprendimus procedūra, gruodžio mėn. rangovas darbo tvarka pateikė naujos pastotės statybos ir prijungimo techninius projektus (projekto Nr. 745/1 („Gamybos, pramonės paskirties pastato (energetikos) statybos ir elektros įrenginių įrengimo Visagino sav., Drūkšinių k., Elektrinės g. 4 projektas“, (IAE dalis)) ir projekto Nr. 745/2 („Elektros tinklą, Visagino sav. teritorijoje bei elektros tinklą Visagino sav., Drūkšinių k., Elektrinės g. 4, statybos projektas“; (LITGRID AB dalis)). 2021 m. kovo 31 d. techninis projektas Nr. 745/1 suderintas su bendrove „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO). Baigta techninio projekto Nr. 745/1 (IAE dalis) ekspertizė, TP patvirtintas birželio 25 d. Šiuo metu vyksta dokumentų, reikalingų statybos leidimui gauti, rengimas. Pasirašyta servituto sutartis (Nacionalinė žemės tarnyba, LITGRID AB, IAE) pagal techninį projektą Nr. 745/2 ir suderintas techninis projektas Nr. 745/2 su LITGRID AB. Šiuo metu LITGRID AB organizuoja techninio projekto Nr. 745/2 bendrosios ekspertizės pirkimą ir rengia prijungimo paslaugos sutartį.

Užtrukus naujos pastotės projektavimo pirkimo procedūrai ir norint išvengti projekto vėlavimo, tuo pačiu metu vykdomas elektros tiekimo iš 6 ir 0,4 kV skirstomųjų įrenginių, esančių 138 pastate, modifikacijos. Kadangi šie įrenginiai tiekia elektros energiją kai kuriems BEO (sausos tipo panaudoto kuro saugyklos, buferinei saugyklos B19-1), su VATESI turi būti suderinta, koku būdu Įmonėje bus tiekama elektros energija šioms objektams kai 138 pastatas bus nugriautas. Parengta techninė užduotis suderinta Įmonėje, rengiami kiti pirkimo dokumentai. 2021 m. sausio 29 d. buvo išsiųsti pirkimo dokumentai į CPVA derinimui. Pagal gautą CPVA pastabą, nuo vasario 24 d. iki kovo 12 d. CVP IS priemonėmis buvo organizuota rinkos konsultacija dėl elektros energijos tiekimo IAE vartotojams iš naujo 110/6 kV transformatorinės pastotės projektavimo paslaugų ir darbų vykdymo pirkimo (1 etapas) preliminarus biudžeto nustatymo. Biudžetas buvo nustatytas ir suderintas su CPVA. Atnaujinti pirkimo dokumentai buvo išsiųsti CPVA ir balandžio 26 d. gautas patvirtinimas, balandžio 29 d. paskelbtas konkursas. Birželio mėnesį iš konkurso dalyvių buvo gauti 4 pasiūlymai. Šiuo metu baigiama konkurso dalyvių pasiūlymų vertinimo procedūra.

Vykdamas trečiąją strateginę kryptį – **integruojamasi į tarptautinę branduolinių objektų eksploatavimo nutraukimo rinką** – Įmonėje tęsiama galimybių dalyvauti projektuose, susijusiuose su kitų šalių BEO eksploatavimo nutraukimu, paieška. Buvo atlikta BEO eksploatavimo nutraukimui ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymui reikalingų paslaugų rinkos analizė, įvertintos Įmonės galimybės ir potencialas, identifikuota galimų paslaugų apimtis ir sąlygos, įvertintos rizikos ir šios informacijos pagrindu parengtas Įmonės komercinės veiklos verslo planas.

VALSTYBĖS LŪKESČIŲ ĮGYVENDINIMAS

Lūkesčiai socialinės ilgalaikės naudos užtikrinimui

Sutvarkyti IAE teritorijoje esančias radioaktyvias atliekas ir Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos atliekas

Valstybė tikisi, kad įmonė iki IAE eksploatavimo nutraukimo pabaigos užtikrins tinkamą esamų ir susidarantių radioaktyviųjų atliekų tvarkymą, kad apsaugotų visuomenę ir aplinką nuo radiologinių ir kitų pavojų. Šis lūkestis atspindimas jau galutinai apdorotų radioaktyviųjų atliekų kiekiu ir jo santykiu su reikalinga apdoroti atliekų apimtimi, atitinkamai pagal atliekų klases:

	Mato vnt.	2021 m. I pusmetis		
		Planas ¹	Faktas	
Atliekos, kurių radiologinių savybių vertės neviršija nebekontroliuojamų lygių (neradioaktyviosios atliekos)	Tonos <i>proc.</i>	45 067 40,97	46 817 42,53	
Labai mažo radioaktyvumo atliekos, patalpintos į atliekyną su pakuote	m ³ <i>proc.</i>	3 500 5,8	0 ² 0	
Mažo ir vidutinio radioaktyvumo atliekos, patalpintos į tarpines saugyklas su pakuotėmis	m ³ <i>proc.</i>	25 886 34,88	26 072 35,12	
Ilgaamžės radioaktyviosios atliekos	Panaudotas branduolinis kuras, rinklės, patalpintos į saugyklą	vnt. <i>proc.</i>	21 382 98,36	21 400 99,23
	Kitos ilgaamžės radioaktyviosios atliekos, patalpintos į saugyklą be pakuotės	m ³ <i>proc.</i>	70,09 1,16	73,2 1,25

Perėmus buvusios Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūros (toliau – RATA) funkcijas, Įmonė tapo atsakinga už rastų ir identifikuotų jonizuojančių šaltinių bei radioaktyviųjų atliekų iš smulkiųjų atliekų darytojų surinkimą ir MRAS priežiūrą bei eksploatavimo nutraukimą. 2021 metų I pusmetį nebuvo gauta nė vieno Radiacinės saugos centro pranešimo apie surastus jonizuojančius šaltinius. Iš smulkiųjų atliekų darytojų jonizuojantys šaltiniai surenkami ir sutvarkomi pagal specialias su Įmone sudarytas sutartis.

2021 m. I pusmetį baigtos „Maišiagalos RAS eksploatavimo nutraukimo“ licencijai reikalingų dokumentų, kuriuos parengė jungtinės veiklos pagrindu veikianti ūkio subjektų grupė, sudaryta iš LEI ir UAB Eksortus, gavimo procedūros. 2020 m. visi dokumentai buvo suderinti su Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija. Su VATESI suderintas ir 2020 m. liepos 3 d. EK išsiųstas bendrųjų duomenų sąvadas, kuris dėl institucijų klaidos EK užregistruotas tik 2020 m. rugsėjo 17 d.. EK teigiama

¹ LR energetikos ministro 2020 m. spalio 5 d. įsakymu Nr. 1-330, radioaktyviųjų atliekų kiekis nustatytas metams, šioje lentelėje pateikti I pusmečio planiniai atliekų kiekiai yra tarpiniai (orientaciniai), kuriuos pateikiame atsižvelgiant į metinį darbų planą.

² Iki metų pabaigos buvo planuota įvykdyti pirmąją kampaniją pervežant 3 500 m³ pakuočių, tačiau šis planas nebus įvykdytas, nes dėl nesėkmingo pirkimo kampanija perkelta į 2022 metus.

išvada gauta 2021 m. gegužė 4 d.. Su VATESI taip pat suderinti MRAS fizinės saugos užtikrinimo planas ir avarinės parengties dokumentai. Remdamasi branduolinę saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais, 2021 m. kovo 12 d. VATESI paskelbė visuomenės informavimo pradžią dėl MRAS eksploatavimo nutraukimo licencijos. Informaciją VATESI paskelbė Lietuvos naujienų agentūros (ELTA) priemonėmis, straipsnyje „Lietuvos rytas“ internetiniame portale ([žr. nuorodą](#)), kituose portaluose, Širvintų raj., Vilniaus raj., Visagino miesto savivaldybių interneto svetainėse. MRAS eksploatavimo nutraukimo licencija gauta 2021 m. gegužės 13 d..

2021 m. I pusmetį užbaigtas MRAS griovimo projekto rengimas ir derinimas. Gavus ESO prisijungimo sąlygas, inicijuotas leistinosios galios MRAS aikštelėje padidinimas. Sausio 26 d. gautas statinio projekto bendrosios ekspertizės aktas. Nuo sausio 26 iki vasario 19 d. buvo atliekamas griovimo projekto derinimas pagal LRV 2002 m. gruodžio 3 d. nutarimą Nr. 1873 ir gauti visų 10-ties atsakingų valstybės institucijų ir įmonių suderinimai. Gauti statybą leidžiantys dokumentai: kovo 29 d. – iš Valstybės teritorijų planavimo ir statybos inspekcija; kovo 30 d. – iš Širvintų rajono savivaldybės administracijos. Aktyviai vykdomos su projekto įgyvendinimu susijusios pirkimų procedūros. Parengus pirkimo dokumentus ir suderinus juos su Aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – APVA), vasario 22 d. paskelbtas pirkimas MRAS griovimo projekto sprendinių įgyvendinimo rangovui parinkti. Kovo 26 d. pirkimas nutrauktas dėl nustatyto perteklinio rangovo kvalifikacijos reikalavimo, pirkimo dokumentai patikslinti ir balandžio 9 d. pirkimas paskelbtas iš naujo. Gauti pasiūlymai, visi viršijantys pirkimui planuotą lėšų sumą. Vadovaujantis LR viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – VPĮ) 45 str. 1 d. 5 d. reikalavimais priimtas sprendimas tęsti pirkimo procedūras vadovaujantis VPĮ 63 str. 1 d. 2 p. pereinant prie skelbiamų derybų procedūrų (t.y., pereinant prie skelbiamų derybų procedūrų, apie jas neskelbiant, ir į šias procedūras kviečiant visus pasiūlymus pateikusius tiekėjus, atitinkančius Viešojo pirkimo dokumentuose nustatytus reikalavimus dėl pašalinimo pagrindų nebuvimo, kvalifikacijos ir pan.). Įmonė taip pat kreipėsi į Projekto įgyvendinimą prižiūrinčias institucijas dėl tolesnio Projekto vykdymo ir sulaukė pritarimo tęsti Projekto įgyvendinimą perskirstant Projekto finansavimo sutartyje nustatytas lėšas bei pasirašant atitinkamą finansavimo sutarties pakeitimą. Birželio 9 d. derybos baigtos, ir birželio 16 d. gauti pirkime dalyvavusių tiekėjų galutiniai pasiūlymai. Vertinama mažiausią kainą pateikusių tiekėjo kvalifikacija. Taip pat paskelbtas ir vyksta MRAS fizinės saugos sistemos modernizavimo eksploatavimo nutraukimo laikotarpiu pirkimas, vyksta pateiktų pasiūlymų techninis vertinimas.

Rengiami ir su VATESI derinami branduolinio kuro ciklo bei kitų daliųjų medžiagų transportavimo licencijai gauti reikalingi dokumentai. Numatoma licenciją gauti iki 2021 m. III ketv. pabaigos.

Sukurti radioaktyviųjų atliekų tvarkymo infrastruktūrą

Lentelėje pateikta rodiklių įgyvendinimo pažanga ir komentarai:

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS 2021 METŲ I PUSMEČIO VEIKLOS ATASKAITA

Lūkestis	Komentarai apie vykdymą
2021 metais pradės trumpaamžių labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų atliekyno (B19-2 projektas) pramoninį eksploatavimą	Gegužės 12 d. gautas Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcijos, prie LR aplinkos ministerijos, komisijos pasirašytas „Branduolinės energetikos objekto statinio (-ių) statybos užbaigimo aktas (B19-2)“.
2022 metais nuties technologinį kelią, skirtą radioaktyviųjų atliekų pervežimui iš įmonės saugomos teritorijos į mažo ir vidutinio aktyvumo trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų paviršinio atliekyno (B25 projektas) teritoriją, 2023 metais pradės eksploatuoti fizinės saugos sistemą, o 2024 metais pradės nurodyto atliekyno pramoninį eksploatavimą	Padidinus biudžetą ir atnaujinus dokumentus, 2020 m. spalio 28 d. konkursas paskelbtas 3-ią kartą, gauti 3 pasiūlymai, vyksta pasiūlymų vertinimas.
Vykdydama giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno įrengimo projektą, 2022 metais atliks geofizinius (seisminius) tyrimus reprezentatyviose vietose, o 2024 metais parengs geologinių tyrimų programą	2021 m. kovo 23 d. IAE Viešųjų pirkimų komisija patvirtino konkurso Giluminio atliekyno įrengimo vietų socialinio-ekonominio vertinimo paslaugų pirkimui laimėtoją, ir kovo 29 d. konkurso vertinimo ataskaita pateikta CPVA pritarimui ir leidimui pasirašyti sutartį. Gegužės 21 d. su laimėtoju pasirašyta paslaugų tiekimo sutartis. 2021 m. sausio 27 d. paskelbtas „Viešinimo plano ir informacijos apie giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno įrengimo projektą parengimo (projekto viešinimo) paslaugos“ pirkimas, gegužės 28 d. paskelbtas pirkimo laimėtojas. Kovo 12 d. paskelbtas GA įrengimo bendrųjų saugos kriterijų parengimo pirkimas, gegužės 25 d. VPK atliko pirminių, t.y. konkurso dalyvių pasiūlymų pateikimo, vertinimą. Vasario 26 d. pasirašytas VĮ IAE ir Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos bendradarbiavimo susitarimas dėl Giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno projekto įgyvendinimo 2021-2030 metais.
2021 metais gaus valstybės institucijų pritarimą bitumuotų atliekų saugyklos rekonstravimo (pavertimo atliekynu) poveikio aplinkai vertinimo ataskaitai, o 2023 metais gaus licenciją bitumuotų atliekų saugyklos rekonstravimui	-
Pramoninių atliekų saugyklos (poligono) radiacinei kontrolei panaikinti 2022 metais parengs pramoninių atliekų saugojimo aikštelės tyrimų ataskaitą, o 2023 metais parengs poligono saugos ir poveikio aplinkai	2021 m. kovo 5 d. su galutine VATESI patvirtinta TS versija buvo inicijuota nauja rinkos tyrimų procedūra. Gavus galimų paslaugų tiekėjų finansinius pasiūlymus buvo apskaičiuotas galutinis paslaugų pirkimo biudžetas, kuris viršijo anksčiau suplanuotą, todėl

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS 2021 METŲ I PUSMEČIO VEIKLOS ATASKAITA

Lūkestis	Komentaras apie vykdymą
vertinimo ataskaitą ir sąlyginių nebecontroliuojamųjų radioaktyvumo lygių nustatymo ataskaitą	administracijos vadovybės posėdyje pirkimo biudžetas buvo padidintas. 2021 m. balandžio 15 d. pirkimo dokumentų paketas buvo parengtas ir išsiustas CPVA derinimui. Gegužės 14 d. IAE paskelbė atliekų, sukauptų IAE pramoninių atliekų poligone, sąlyginių nebecontroliuojamųjų radioaktyvumo lygių nustatymo paslaugų pirkimą.

Atsižvelgiant į ilgaamžių atliekų tvarkymo užduoties svarbą, Įmonėje buvo papildytas Megaprojekto grafikas, įvedant atskirą programą P.6 „Galutinio ilgaamžių atliekų tvarkymo programa“. Šios programos sudėtyje yra MRAS priežiūros ir eksploataavimo nutraukimo projektai bei P.6.2 paprogramė „Giluminio atliekyno įrengimas ir panaudoto branduolinio kuro bei ilgaamžių radioaktyviųjų atliekų dėjimas“, kartu su projektu 6201 „**Giluminio atliekyno vietos pasirinkimo tyrimų programos parengimas ir įgyvendinimas**“. Pastarojo projekto apimtyje vykdomas pirmasis giluminio atliekyno projekto įgyvendinimo etapas. Geologiniai tyrinėjimai bei geofiziniai (seisminiai) tyrimai giluminio atliekyno įrengimui bus atliekami pasirinktose potencialiai tinkamose aikštelėse Lietuvos teritorijoje pagal Įmonėje parengtą programą. Programa buvo parengta, vadovaujantis 2020 m. birželio mėn. LGT pateiktomis rekomendacijomis. Tyrimus pagal patvirtintą programą ir potencialių giluminio atliekyno įrengimo vietų socialinį-ekonominių vertinimą planuojama atlikti iki 2021 m. pabaigos.

Po 2021 m. spalio 7 d. paskelbto konkurso Giluminio atliekyno įrengimo vietų socialinio-ekonominio vertinimo paslaugų pirkimui, kovo 23 d. IAE Viešųjų pirkimų komisija patvirtino konkurso laimėtoją, ir kovo 29 d. pateikė konkurso vertinimo ataskaitą CPVA pritarimui ir leidimui pasirašyti sutartį. Gegužės 21 d. su laimėtoju IDOM CONSULTING, ENGINEERING, ARCHITECTURE, S.A.U. Lietuvos filialas pasirašyta paslaugų tiekimo sutartis, kuri įsigaliojo nuo gegužės 27 d. Birželio 4 d. įvyko įvadinis susitikimas dėl sutarties vykdymo.

Sausio 27 d. paskelbtas „Viešinimo plano ir informacijos apie giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno įrengimo projektą parengimo (projekto viešinimo) paslaugos“ pirkimas. Kovo 5 d. buvo gauti pasiūlymai. Po vertinimo atlikimo gegužės 28 d. paskelbtas pirkimo laimėtojas - UAB Adverum, su kuriuo birželio 14 d. pasirašyta sutartis. Birželio 28 d. įvyko įvadinis atstovų susitikimas dėl sutarties vykdymo.

Kovo 12 d. paskelbtas GA įrengimo bendrųjų saugos kriterijų parengimo pirkimas. GA yra branduolinės energetikos objektas, kurio įrengimo vieta, projektas ir saugos pagrindimas turi atitikti BEO keliamus branduolinės saugos reikalavimus. Šiuo pirkimu įsigyjami bendrieji saugos kriterijai, kurie bus parengti vadovaujantis geriausia pasauline praktika. Parengus bendruosius GA įrengimo saugos kriterijus, remiantis šiais ir kitais parengtais GA atrankos kriterijais (geologiniais, socialiniais ekonominiais kriterijais) bus atliktas pradinis kompleksinis Lietuvos potencialių teritorijų tinkamumo GA įrengimui įvertinimas ir tinkamiausių GA įrengimui teritorijų prioretizavimas. Balandžio 20 d. IAE, tiekėjų prašymu, pratęsė dokumentų pateikimo terminą iki gegužės 11 d. Gegužės 25 d. VPK

atliko pirminį, t.y. konkurso dalyvių pasiūlymų pateikimo, vertinimą, kreiptasi į dalyvį papildomos informacijos dėl pateikto užtikrinimo galiojimo. Nuo gegužės 27 d. vyksta pasiūlymų vertinimas.

Vasario 26 d. pasirašyta VĮ Ignalinos atominė elektrinė ir Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos bendradarbiavimo susitarimas dėl Giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno projekto įgyvendinimo 2021-2030 metais. Vykdamas bendradarbiavimo susitarimą Lietuvos geologijos tarnyba parengs Giluminio atliekyno pagrindinius geologinius (tinkamumo) atrankos kriterijus, vykdys numatytų geologinių tyrimų priežiūrą, kompleksiskai tirs ir analizuos tyrimų duomenis bei viso susitarimo metu teiks VĮ IAE būtinas konsultacijas geologijos srityje. Pagal Bendradarbiavimo susitarimą LGT rengia pagrindinius geologinius (tinkamumo) atrankos kriterijus.

Darbai, atliekami pagal giluminio atliekyno įgyvendinimo projekto dalį (geofiziniai tyrimai, giluminio atliekyno koncepcija ir kiti artimiausi darbai) bus finansuojami iš Norvegijos tiesioginio finansavimo mechanizmo lėšų pagal projektą „Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugumo didinimas Ignalinos atominėje elektrinėje“ (programos dėl Europos finansinės erdvės ir Norvegijos finansinio mechanizmo 2014-2021 metams paramos „Environment, Energy, Climate Change“ apimtyje). Rugsėjo 24 d. Valdyba pritarė Įmonėje parengtam sutarties projektui dėl Įmonės, Norvegijos radiacinės ir branduolinės saugos tarnybos (DSA) ir VATESI bendradarbiavimo, įgyvendinant projektus, finansuojamus iš Norvegijos grantų.

Gerinti saugos kultūrą bei saugumo kultūrą

Šis valstybės lūkestis atspindimas saugos rodiklių pasiekimais. Strateginiai saugos rodikliai 2021 m. I pusmetį buvo pasiekti, tačiau sausio 17 d. įvyko aukščiau šioje ataskaitoje aprašytas kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir saugojimo komplekso eksploatavimo technologinio reglamento pažeidimas, kuris klasifikuojamas kaip 0 lygio/ žemiau INES skalės. Vyko pasirengimas ir darbuotojų informavimas apie planuojamą darbuotojų apklausą saugos kultūros tema. 2021 m. gegužės 15-28 d. atlikta darbuotojų apklausa EK užsakymu pagal projektą „Saugos kultūros brandos įvertinimo tyrimas organizacijose, finansuojamose pagal pagalbos branduolinio eksploatavimo nutraukimui programą“ (Assessment of Safety Culture Maturity in the Organizations funded by the Nuclear Decommissioning Assistance Programme). Tyrimą atlieka Suomijos Techninių tyrimų centro VTT atstovai.

Lūkesčiai veiklos sėkmei užtikrinti ir veiklos efektyvumui padidinti

Pritraukti ir išlaikyti įmonės tikslams įgyvendinti reikiamos kompetencijos darbuotojus ir skatinti jų įsitraukimą

Šis valstybės lūkestis susijęs su įmonės personalo politika, darbo užmokesčio principais darbuotojų motyvavimui, žinių išsaugojimu, ir plačiau išdėstytas skyriuje „Darbuotojai ir darbo užmokestis“.

Tikimasi, kad įmonė numatys ir įgyvendins priemones, susijusias su žmogiškųjų išteklių planavimu ir optimizavimu; motyvavimu, ypatingą dėmesį skiriant darbo apmokėjimo sistemos, skatinančios įmonės darbuotojus įgyvendinti įmonės veiklos strategijoje nustatytus tikslus, tobulinimui; darbuotojų lojalumo didinimui; darbuotojų pakeičiamumo užtikrinimu ir žinių išsaugojimu; įvertins įmonės

darbuotojų įgalinimo praktiką, nustatys ir pritaikys konkrečias priemones, padedančias didinti darbuotojų įgalinimą

Diegti inovacijas ir pažangias technologijas Apie šį valstybės lūkestį aprašoma integruotoje „Socialinės atsakomybės ataskaitoje“.

Nustatyti ir imtis priemonių valdyti rizikas

„Įmonė, metodiškai vertindama rizikas, rengdama rizikų valdymo planą ir pasirinkdama rizikų valdymo būdus – įvykio tikimybės pakeitimą ir poveikio pakeitimą, turi siekti nustatyti rizikų mažinimo sprendimo būdus taip, kad rizikų vertės pokytis taikant šiuos būdus įgytų mažėjimo tendenciją“ (plačiau apie rizikų valdymą – ataskaitos skyriuje „Rizikų valdymas“).

Efektyvinti procesų ir projektų valdymą, taip pat mažinti energijos išteklių (elektros ir šilumos) sunaudojimą

„Tikimasi, kad įmonė reguliariai peržiūrės įmonės procesų ir projektų valdymą, taikys jų valdymo gerinimo priemones ir sieks aukštesnių įmonės veiklos efektyvumo rodiklių“.

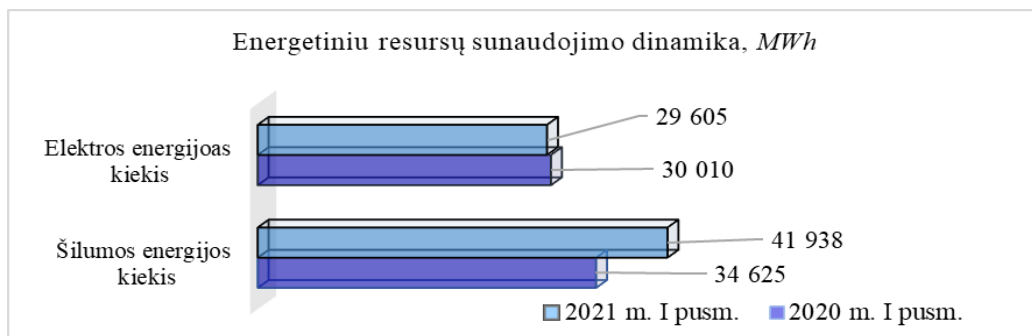
Įmonės veiklos efektyvumo ir kokybės valdymui sukurta ir įdiegta VATESI reikalavimus bei TATENA rekomendacijas atitinkanti, procesais pagrįsta integruota vadybos sistema, veikia vidaus audito bei saugos priežiūros ir kokybės valdymo skyriai. Įmonės vadybos sistema atitinka ISO 9001:2015 standarto reikalavimus BEO eksploatavimo nutraukimo, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo, projektų valdymo ir ekspertinių paslaugų branduolinės energetikos srityse ir turi atitikties sertifikatą, kuris patvirtina, kad įmonės valdymas atitinka geriausias tarptautines praktikas. Suinteresuotos šalys gali pasitikėti įmonės vykdoma BEO eksploatavimo nutraukimo bei radioaktyviųjų atliekų tvarkymo veikla, atliekamų darbų sauga ir kokybe, įmonė gali integruotis į tarptautinę projektų valdymo ir ekspertinių paslaugų branduolinės energetikos srityje rinką, kaip solidus ir patikimas partneris, kuris orientuojasi į ilgalaikius tikslus ir kokybę. Plačiau apie vadybos sistemą – integruotoje socialinės atsakomybės ataskaitoje.

2021 m. I pusmetį Įmonėje tęsiamas veiksnių pirkimas pagal sistemos „Daryti ar pirkti“ kriterijų „Pirkti“. Vasario 19 d. pasirašyta Kondicionierių techninės priežiūros ir remonto paslaugų sutartis, tiekėjas gauna VATESI licenciją. Geodezijos veikla - buvo priimtas sprendimas pirkti ekspertines paslaugas dėl blokų matavimo apimties įvertinimo ir galimai sumažinimo, pirkimo metu negauta nė vieno pasiūlymo, veikla padalinta į dvi dalis: 1 dalies pirkimui (paslaugos už kontroliuojamos zonos ribų ir nereikalaujančios 1 klasės niveliacijos) buvo parengti pirkimo dokumentai ir gautos CPVA pastabos, dėl 2 dalies pirkimo bus sprendžiama po įvykdyto blokų matavimo apimčių nustatymo (perkamos ekspertinės paslaugos). Statinių priežiūros veikla padalinta į dvi dalis: su rangovu pasirašyta 1 dalies (paslaugų už kontroliuojamos zonos ribų, nereikalaujančių VATESI licencijos) sutartis, 2 dalies - likusių pastatų techninei priežiūrai - pirkimo dokumentai pateikti derinimui į CPVA. Periferinės įrangos techninės priežiūros blokuose pasirašyta sutartis, rangovas gauna VATESI licenciją. Kėlimo mechanizmų techninės priežiūros ir remonto pirkimas atidėtas neribotam laikui (CPVA pritarus) dėl naujų BSR reikalavimų.

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS 2021 METŲ I PUSMEČIO VEIKLOS ATASKAITA

„Iki 2024 m. įmonė turi sumažinti energijos išteklių (elektros ir šilumos) sunaudojimą ne mažiau nei 25,5 proc. nuo 2016 metais suplanuoto išteklių sunaudojimo.“ 2021 m. I pusmetį savoms reikmėms sunaudota **1,4** proc. mažiau elektros energijos, palyginus su 2020 m. I pusmečiu. Šilumos energijos sunaudota **21,1** proc. daugiau, palyginus su 2020 m. I pusmečiu:

„Iki 2026 m. įmonės sunaudojamos elektros ir šilumos energijos, pagamintos iš atsinaujinančių energijos išteklių, dalis turi sudaryti ne mažiau kaip 45 proc.“

Įmonė, atsižvelgdama į šį valstybės lūkestį, inicijavo saulės elektrinės, skirtos savoms reikmėms, įrengimo projektą. 2019 m. buvo atlikta preliminari saulės fotovoltinės elektrinės įrengimo Įmonėje įvertinimo analizė, o 2020 m. I ketvirtį UAB Strategy Labs pagal pasirašytą sutartį atliko išsamią saulės šviesos elektrinės įrengimo galimybių studiją. Įvertinus studijoje pateiktas išvadas, Įmonės administracijos vadovybės sprendimu buvo inicijuotas projektas dėl 10 MW galios saulės jėgainės įrengimo. Įmonė kreipėsi į Visagino savivaldybę dėl galimybės skirti preliminariai tinkamiausią žemės sklypą tam tikslui, tačiau 2020 m. vasario mėn. buvo gautas Visagino savivaldybės administracijos atsakymas, kad prašomo sklypo skirti savivaldybė neketina, nes planuoja Visagino sav. Drūkšinių k., Grikiniškės g. 2 steigti pramonės parką. Dėl šio sprendimo 2020 m. kovo 12 d. Įmonė pateikė administracinį skundą Panevėžio apylinkės teismui. Bylos nagrinėjimo posėdis iš planuoto 2021 m. vasario nukeltas į 2021 m. rugsėjo mėn. Kol nėra teismo sprendimo, Įmonėje analizuojamas kitų IAE sanitarinės apsaugos zonoje esančių sklypų tinkamumas saulės elektrinės statybai.

Gerinti vidaus kontrolės sistemą

Šis valstybės lūkestis vykdomas, numatant, įtraukiant į planus ir taikant vidaus kontrolės gerinimo priemones, periodiškai rengiant ataskaitas suinteresuotoms šalims ir jose teikiamą informaciją derinant su Įmonės direktoriais, vykdant kitas priemones, kurios plačiau aprašytos ataskaitos skyriuje „Ekonominis aspektas. Vadybos sistema ir vidaus kontrolė“.

RIZIKŲ VALDYMAS

2021 m. I pusmetį buvo parengta 2021 m. strateginių tikslų ir Megaprojekto rizikų suvestinė. Vasario 11 d. patvirtinta 2020 m. II ketvirčio rizikų valdymo ataskaita, kurios išvadose pateikiama informacija

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS 2021 METŲ I PUSMEČIO VEIKLOS ATASKAITA

apie 2020 m. įvykusias pagrindinės rizikas ir priemones, kurios švelnina jų poveikį. I pusmetį sudaryti nauji ir atnaujinti korupcijos prevencijos, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo atliekynuose, technologinių procesų, fizinės saugos užtikrinimo, vidaus ir išorės komunikacijos, licencijavimo, dokumentų ir duomenų įrašų valdymo, žmogiškųjų išteklių, ūkinės veiklos, informacinės technologijos rizikų procesų, vidaus ir išorės komunikacijos, Finansų, Įmonės išlaidų apskaitos (Finansų subprocesas), Nepriklausomi vertinimai ir gerinimo veiksmų, Techninė priežiūra,

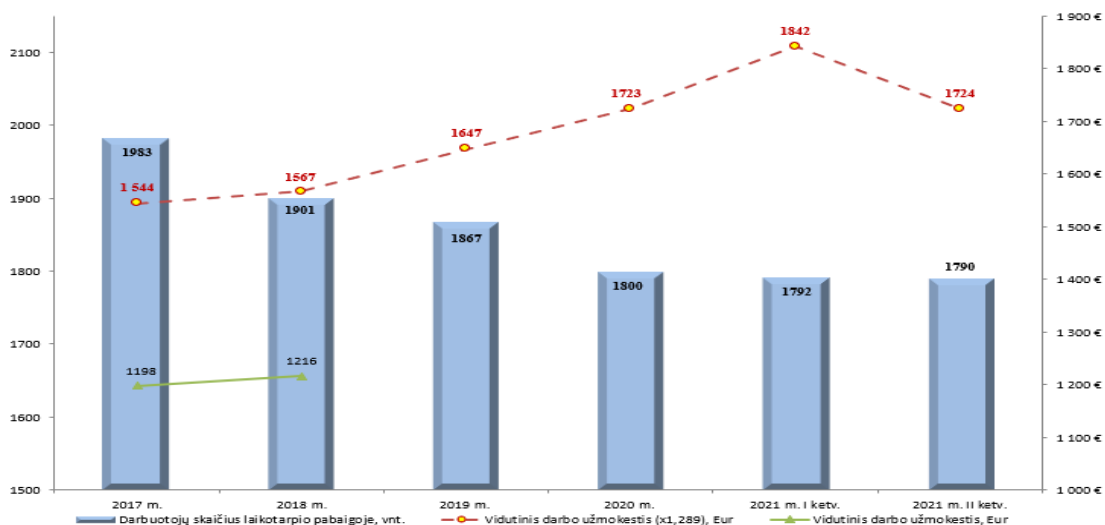
Atnaujinti gamybos savo jėgomis (Techninės priežiūros subprocesas), Pirkimų, Planavimo (Įmonės valdymo subprocesas), Radiacinės saugos, Energijos išteklių, Branduolinio kuro, Projektavimo rizikų registrai. Taip pat peržiūrėti/atnaujinti daugumos projektų registrai.

DARBUOTOJAI IR DARBO UŽMOKESTIS

2021 m. I pusmečio pabaigoje Įmonėje dirbo **1 790** darbuotojai:

Laikotarpis	Bendras skaičius	Generalinis direktorius	Padalinių vadovai	Specialistai	Kvalifikuoti ir nekvalifikuoti darbininkai
2021 / I ketv.	1 792	1	45	1 003	743
2021 / II ketv.	1 790	1	44	1 001	744

Įmonės darbuotojų mėnesinio atlyginimo vidurkis, apskaičiuojamas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. lapkričio 3 d. nutarimą Nr. 1341 ir jo pakeitimus, 2021 m. II ketvirtyje sudarė **1 724** eurus ir buvo 118 eurai mažesnis nei I ketvirtyje. Mėnesinio atlyginimo vidurkio sumažėjimą lėmė I ketvirtį darbuotojams išmokėtas kintamas priedas pagal skatinimo schemas, padidinęs I ketvirčio vidurkį. Diagramoje pavaizduotas Įmonės darbuotojų skaičiaus ir darbo užmokesčio kitimas nuo 2017 m.:

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS 2021 METŲ I PUSMEČIO VEIKLOS ATASKAITA

Bendras Įmonės darbo užmokesčio fondas, skirtas 2021 metams pagal Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1-411 patvirtintą Įmonės išlaidų sąmatą yra **38 927** tūkst. eurų. 2021 m. I pusmetį panaudota **18 952** tūkst. eurų, tai sudaro ~ 49 proc. metinio darbo užmokesčio fondo:

Eil. Nr.	Sąmatos straipsnio pavadinimas	2021 m., tūkst. Eurų		
		Planas (metams)	Faktas (II ketvirtis)	Faktas nuo metų pradžios
1	Darbo užmokestis ir susiję mokesčiai	37 185	9 023	17 929
1.1	<i>finansuojamas iš Ignalinos programos lėšų</i>	29 748	7 218	14 343
1.2	<i>finansuojamas iš Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programos lėšų</i>	7 437	1 805	3 586
2	Išėtinės išmokos ir susiję mokesčiai	435	94	184
3	Kitos su darbo santykiais susijusios išmokos	1149	56	769
4	Darbo užmokestis ir susiję mokesčiai (darbuotojų, kurių darbas susijęs su RATA reorganizavimo metu perimtomis funkcijomis) ³	158	49	71
	Iš viso	38 927	9 222	18 952

Siekiant motyvuoti darbuotojus, kurių veiksmai ir priimami sprendimai daro tiesioginę įtaką VĮ Ignalinos AE veiklos ir projektų rezultatams, 2021 m. I pusmetį įmonėje taikytos kintamo priedo už rezultatus skatinimo schemos darbuotojams, dalyvaujantiems branduolinio kuro tvarkymo programoje, VĮ Ignalinos AE eksploataavimo nutraukimo saugos analizės ir 2-ojo bloko periodinės saugos analizės ataskaitos parengime.

Siekiant įgyvendinti savininko lūkesčius, susijusius su darbo apmokėjimo sistemos tobulinimu bei Įmonės tikslams pasiekti reikiamos kompetencijos darbuotojų pritraukimu, išlaikymu ir motyvavimu, 2021 m. I pusmetį parengtas Įmonės Atlygio politikos projektas, kuriame nustatyti konkurencingo atlygio formavimo principai, apibrėžiant atlygio rinką, į kurią siekiama orientuotis bei nustatant vidinį ir išorinį konkurencingumą atspindinčius bazinio atlyginimo dydžius, prarastos konsultacijos su Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės Jungtine profesinių sąjungų atstovybe dėl Atlygio politikos projekto ir Įmonės Valdybos sprendimu patvirtinta Atlygio politika. Įmonės Atlygio politikoje yra nustatyti pagrindiniai darbo apmokėjimo valdymo principai ir gairės Įmonėje, kurių taikymas padės įgyvendinti valstybės lūkesčius, susijusius su Įmonės tikslams pasiekti reikiamos kompetencijos darbuotojų pritraukimu, išlaikymu ir motyvavimu, siekiant užtikrinti Įmonės veiklos sėkmę ir padidinti efektyvumą.

³ Neįtrauktas personalo, dalyvaujančio MRAS eksploataavimo nutraukimo projekto įgyvendinime, GA projekto įgyvendinime ir projekto „Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugumo didinimas Ignalinos atominėje elektrinėje“ įgyvendinime, darbo užmokestis. Šios išlaidos priskirtos prie tiesioginių projektų vykdymo išlaidų.

Tobulinant įmonės darbuotojų veiklos vertinimo sistemą, 2021 m. I pusmetį peržiūrėti nustatyti įmonės darbuotojų veiklos vertinimo kriterijai ir jų svoriai. Darbuotojų veiklos rezultatai vertinami pagal padaliniui nustatytą subalansuotą rodiklių ir asmeninių užduočių, turinčių įtakos įmonės veiklos strategijos įgyvendinimui, pasiekimą bei kontroliuojamas asmeninių užduočių ryšys su įmonės veiklos strategijos įgyvendinimo priemonių planu. 2021 m. I pusmetį atliktas įmonės darbuotojų metinis veiklos vertinimas pagal atnaujintą tvarką.

2021 m. įmonės darbuotojų bazinio atlyginimo peržiūrėjimo fondas sudaro 575 tūkst. Eur (neįskaitant darbdavio mokesčių 1,77 proc.), iš jų pastovioji dalis (2 proc.) – 334 tūkst. Eur, kintamoji dalis (1,44 proc.) – 241 tūkst. Eur (iš viso 3,44 proc. įmonės darbuotojams planuojamų bazinio atlyginimo lėšų).

Įmonės administracijos vadovybės sprendimu įmonės darbuotojų atlygio peržiūrėjimui pagal veiklos vertinimo rezultatus nuo liepos 1 d. skirta 470,4 tūkst. Eur; o kitiems atvejams (įvertinus darbuotoją neeilinio vertinimo metu; pasibaigus bandomajam/įvadiniam laikotarpiui ir teigiamai įvertinus darbuotojo veiklą bandomuoju/įvadiniu laikotarpiu) – 104,4 tūkst. Eur. 2021 m. I pusmetį parengtos bazinio atlyginimo kėlimo lentelės darbininkams ir vadovams/specialistams. Įmonės darbuotojų bazinio atlyginimo padidinimo dydžiai patvirtinti 2021 m. birželio 18 d. generalinio direktoriaus įsakymu.

2021 m. I pusmetį patvirtintas Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės kertinių pareigybių nustatymo tvarkos aprašas bei Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės struktūrinių padalinių vadovų ir kitų kertinių pareigybių sąrašai.

SOCIALINĖS ATSAKOMYBĖS ATASKAITA

Socialiai neatsakingos veiklos problemos visada tampa bendromis visuomenės problemomis

VĮ IAE veiklos strategijoje apibrėžta įmonės misija, vizija ir vertybės, kurios vaizdžiai išryškina, kad įmonės **paskirtis** – įvykdyti Lietuvos Vyriausybės pavestą **Misiją** – saugiai, efektyviai įgyvendinti IAE eksploatavimo nutraukimą ir radioaktyviųjų atliekų sutvarkymą, per vidinius procesus kuriant įmonės **Tvarumą** bei puoselėjant **Vertybes** didinti **Kuriamą Vertę** ir artėti prie savo **Vizijos** – integruotis į tarptautinę branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo rinką ir tapti pripažinta branduolinės energetikos objektų eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo eksperte.

Atsižvelgiant į įmonės strateginiame veiklos plane apibrėžtą viziją, misiją, vertybes, strateginius tikslus, suinteresuotų šalių interesus ir pagrindinius iššūkius, įmonė realizuoja savo socialinę atsakomybę socialinėje, aplinkos apsaugos ir ekonominėje srityse.

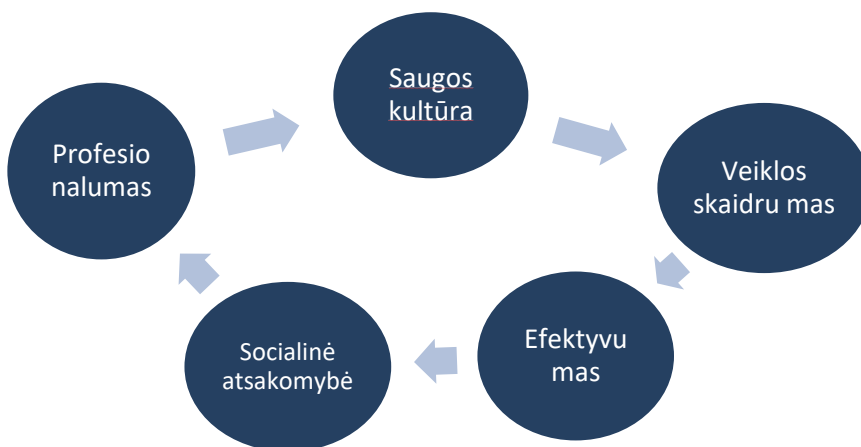
Ataskaita parengta, vadovaujantis pasaulinės atskaitingumo iniciatyvos principais ir apima šiuos 3 aspektus, pagal kuriuos atsiskaitoma:

Socialinį aspektą – darbo praktika įmonėje, etika, darbuotojų teisės, sauga ir sveikata, ryšiai su visuomene ir vietine bendruomene

Aplinkosauginį aspektą – poveikis aplinkai, naudojami išteklių, aplinkosauginių reikalavimų laikymasis

Ekonominį aspektą – veiklos skaidrumas, kova su korupcija, sąžiningumas, įmonės valdymas

Įmonės vertybių sistemoje socialinė atsakomybė įvardinta, kaip viena iš pagrindinių. Pagrindinės įmonės vertybės:

Pripažindama, kad socialinė atsakomybė yra viena iš pagrindinių vertybių ir yra neatsiejamai susijusi su ilgalaikė perspektyva, kurios dėka padidėja galimybė pritraukti ir išsaugoti darbuotojus, sumažinti išteklių vartojimą bei didinti visuomenės pasitikėjimą, įmonė 2019 m. pabaigoje patvirtino socialinės atsakomybės politiką, su ja supažindino visus darbuotojus, paviėšino internetinėje svetainėje. Veikla šioje srityje pamažu skinasi kelią tarp daugybės įvairiapusiškai ir griežtai reglamentuojamų įmonėje vykdomų darbų. Savo veikloje įmonė vadovaujasi nacionaliniais teisės aktais, reglamentuojančiais aplinkos apsaugą, santykius su darbuotojais, veiklos skaidrumą, Europos Sąjungos politika bei nuostatomis, kitomis tarptautinių direktyvų ir konvencijų nuostatomis bei standartais, užtikrinant skaidrų valdymą, gerbiant žmogaus teises, skatinant ir vystant korupcijos prevenciją, taikant gamtos išteklius tausojančias priemones.

SOCIALINIS ASPEKTAS. ATSAKOMYBĖ DARBUOTOJAMS

Įmonės personalo politika

Personalo politika orientuota į pagrindinį įmonės turtą – darbuotojus, užtikrinant jų vieningumą, tobulėjimą, kompetentingumo ugdymą, nepamirštant etikos kodekso laikymosi, nuolatinio rūpesčio jų sauga, sveikata bei socialine gerove, o taip pat ir atsakomybės šaliai bei visuomenei. Personalo valdymas vykdomas, vadovaujantis branduolinės saugos reikalavimais žmoniškųjų išteklių valdymo srityje, BSR-1-4.3-2017 „Licencijuojamas veiklas branduolinės energetikos srityje vykdančių

organizacijų žmogiškieji ištekliai“, ir įmonės žmogiškųjų išteklių valdymo politikoje iškeltais ilgalaikiais tikslais. Žmogiškųjų išteklių vadybos procesas apima visus įmonės vidinius procesus, turi užtikrinti pakankamą kvalifikuotų ir motyvuotų darbuotojų skaičių saugiam ir efektyviam IAE eksploatavimo nutraukimui bei kurti vieningą vertybėmis pagrįstą įmonės organizacinę kultūrą. Darbininkų, reikalingų IAE įrangos išmontavimui vykdyti, pasiūla IAE regione (Visagino, Ignalinos rajono ir Zarasų rajono savivaldybėse) šiuo metu patenkina įmonės poreikį, nes įmonė pagal siūlomą atlygį už darbą ir socialines garantijas yra pirmaujanti regione. Tačiau Lietuvos mastu dar nėra konkurencinga ir patraukli, todėl siekiant užtikrinti tinkamą personalo organizavimą, sukurta ir vykdoma žmogiškųjų išteklių valdymo politika, apimanti darbuotojų poreikio planavimą, jų pritraukimą, darbo organizavimą ir apmokėjimą, darbuotojų motyvavimą ir kitus aktualius klausimus. Svarbiausi įmonėje sprendžiami žmogiškųjų išteklių valdymo uždaviniai:

- didinti veiklos efektyvumą, išgryninant ir optimizuojant pagrindinių veiklų procesus bei aptarnaujančias funkcijas, formuojant naują organizacinę struktūrą, atitinkančią kintančios įmonės veiklos pobūdį;
- užtikrinti darbuotojų kvalifikacijos kėlimą bei įmonei svarbių pareigybių pamainą, organizuojant darbuotojų mokymą ir reikiamų kompetencijų vystymą;
- kelti darbuotojų motyvaciją, įsitraukimą, skatinti iniciatyvumą;
- užtikrinti saugai svarbias pareigas einančių ir/ar įmonės veiklai kritinių darbuotojų žinių perdavimą ir išsaugojimą;
- užtikrinti skaidrų darbuotojų atlygio valdymą.

Dėl besikeičiančios/išnykstančios veiklos pobūdžio įmonėje būtini organizaciniai pasikeitimai, kurie leidžia efektyviausiu būdu pasiekti pagrindinius tikslus. Tačiau įmonės organizacinės struktūros atnaujinimai, pritaikant ją prie kintančios veiklos, susiję su kai kurių funkcijų optimizavimu ar panaikinimu ir neišvengiamai su dalimi darbuotojų darbo santykiai nutraukiami. Tai sukelia įtampą, pokyčių baimę, netikrumą dėl ateities ir įmonei tenka didelis iššūkis – psichologinio klimato švelninimas. Atleidžiamiesiems iš darbo darbuotojams taikomas Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymas, papildomos garantijos numatomos įmonės kolektyvinėje sutartyje, suteikiama galimybė persikvalifikuoti.

Vykdam žmogiškųjų išteklių valdymo politikoje apibrėžtą įmonės vadovybės įsipareigojimą, daug dėmesio skiriama jaunų specialistų, pritraukimui. 2015 m. įsigaliojo įmonės generalinio direktoriaus patvirtinta jaunų specialistų pritraukimo programa, kurioje numatyti įmonės uždaviniai, siekiant išsaugoti įmonės darbuotojų kvalifikaciją atsižvelgus į natūralų darbuotojų senėjimo procesą. Pagal šią programą jaunuosiu specialistu Įmonėje laikomas aukštosios/ profesinės mokymo įstaigos absolventas arba darbuotojas iki 35 metų. Jaunų specialistų pritraukimui įmonė vykdo šiuos programoje numatytus uždavinius:

- analizuoja ir įvertina planuojamą jaunųjų specialistų poreikį;
- bendradarbiauja su švietimo įstaigomis;
- kuria ir vysto įmonės, kaip geidžiamo darbdavio, įvaizdį darbo rinkoje;

- vykdo įmonės jaunų perspektyvių specialistų karjeros ugdymo veiklą.

2021 m. I pusmetį į darbą įmonėje buvo priimti 18 jaunųjų specialistų. Tai sudaro 50 proc. visų 2021 m. I pusmetį priimtų darbuotojų skaičiaus.

Įgyvendinant jaunųjų specialistų pritraukimo programą, įmonė organizuoja praktiką Lietuvos Respublikos ir užsienio švietimo įstaigų studentams bei studijuojantiems Įmonės darbuotojams. 2021 m. I pusmetį įmonėje organizuota praktika 17 studentų, iš kurių 9 – įmonės darbuotojai.

Kolektyvinė sutartis

Įmonėje veikia jungtinė darbuotojų profesinė sąjunga (toliau – JPSA). Darbuotojai ir darbdavys, būdami atsakingi vieni kitiems, yra sudarę Kolektyvinę sutartį, kurios paskirtis – numatyti priemones įmonės darbuotojų socialinei gerovei kelti ir užtikrinti darbuotojams geresnes darbo sąlygas, nei nustatyta Lietuvos Respublikos teisės aktais, mainais į darbuotojų įsitraukimą ir lojalumą. Nuolat vyksta JPSA atstovų ir įmonės vadovybės susitikimai, aptariant Kolektyvinės sutarties vykdymo ar aktualius klausimus. Lietuvos Respublikos Darbo kodekso pasikeitimai buvo įvertinti 2019 m. vasarį JPSA ir darbdavio pasirašytoje Kolektyvinėje sutartyje, kuri nuo 2019 m. kovo 22 d. įsigaliojo ir taikoma visiems įmonės darbuotojams. Įmonės administracija nuolat bendradarbiauja su JPSA, rengiami generalinio direktoriaus susitikimai su profesinių sąjungų vadovais bei valdymo organų nariais, vyksta administracijos atstovų susitikimai su darbuotojų kolektyvų atstovais, derinami dokumentai, susiję su darbuotojų interesais.

Kolektyvinė sutartis yra svarbi efektyviam įmonės darbui, darbuotojų bei jų šeimų gerovei. Kolektyvinėje sutartyje įtvirtinamos darbo apmokėjimo, darbo ir poilsio laiko, darbuotojų saugos ir sveikatos, papildomos socialinės garantijos atleidžiamiesiems darbuotojams, papildomos garantijos pažeidžiamoms darbuotojų grupėms – darbuotojams auginantiems mažamečius vaikus ar vaikus su negalia, ir kt., darbuotojams – kraujo donorams. Kolektyvinėje sutartyje taip pat numatyta materialinė pagalba įvairiais gyvenimo atvejais – santuokai sudaryti, artimųjų laidotuvėms, taip pat išmokos gimus vaikui, mirus darbuotojui, jo šeimos nariui, darbuotojo ar jo vaiko ligos atvejais ir kt.

Kolektyvinės sutarties įsipareigojimų vykdymui pagal Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymu patvirtintą Įmonės išlaidų sąmatą skirta 147 tūkst. eurų (darbuotojų materialinės pašalpoms – 90 tūkst. eurų; dovanoms – 57 tūkst. eurų). Per 2021 m. I pusmetį materialinėms pašalpoms panaudota 34 tūkst. eurų, įskaitant mokesčius.

Per I pusmetį Įmonės darbuotojams suteikta 2 512 papildomos apmokamų atostogų dienos, iš jų 39 – nepilnamečių vaikų su negalia priežiūrai, 43 – darbuotojams, vieniems auginantiems vaiką iki 12 metų, 646 – darbuotojams, auginantiems 2 ir daugiau vaikų iki 12 metų, 183 – darbuotojams, auginantiems 2 ir daugiau vaikų iki 14 metų, 156 – mirus šeimos nariui, 424 – naujo darbo paieškai, 3 – santuokai sudaryti, 246 – atostogų dienos mokymuisi, 772 - papildomas mokamas poilsio laikas pasiskiepyti.

2021 m. I pusmetį 192 darbuotojams įteikti generalinio direktoriaus sveikinimai ir dovanos su Įmonės simbolika už nepertraukiamą stažą Įmonėje (5, 10, 15, 20, 25, 30 metų ir t.t.) ir 27 darbuotojams - generalinio direktoriaus sveikinimai ir dovanos asmeninių (30, 40, 50, 60, 70 metų) jubiliejų proga.

2021 m. balandžio mėnesį buvo parengtas ir perduotas derinti JPSA Kolektyvinės sutarties įsipareigojimų vykdymo patikrinimo aktas už 2020 m.

Etiškos darbdavystės principų laikymasis

Įmonės personalo politikos principai nukreipti prieš bet kokią diskriminaciją ir už lygių galimybių užtikrinimą visiems darbuotojams, nepriklausomai nuo lyties, amžiaus, rasės, religinių įsitikinimų. 2018 m. spalio mėn. įmonėje patvirtintas ir galioja lygių galimybių politikos ir vykdymo priežiūros principų įgyvendinimo priemonių aprašas, kuriame aiškiai išsakoma įmonės pozicija ir visapusiškai išdėstyta, kaip įmonėje laikomasi pagrindinių lygių galimybių politikos principų – kaip organizuojamas darbas, vykdomas darbo apmokėjimas, suteikiamos galimybės mokytis, kelti kvalifikaciją, neapribojant žmogaus teisių, priklausomai nuo įsitikinimų, tikėjimo ar pažiūrų, lyties, rasės, kilmės, socialinės padėties, amžiaus, lytinės orientacijos, negalios, ketinimo turėti vaikų, išvaizdos, atsižvelgus į Lietuvos Respublikos nustatytus apribojimus ar reikalavimus. Apraše taip pat nurodytos priemonės, kurios taikomos, paaiškėjus bet kokiam tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos atvejui ar lygių galimybių pažeidimui.

Darbuotojų kvalifikacija ir kompetencijų ugdymas

Vienas iš svarbiausių žmogiškųjų išteklių valdymo politikos uždavinių yra užtikrinti darbuotojų kvalifikacijos augimą bei įmonei svarbių pareigybių pamainą, organizuojant darbuotojų mokymus ir reikiamų kompetencijų vystymą. Įmonė rūpinasi darbuotojų kvalifikacijos palaikymu ir kėlimu, organizuodama įvairius mokymo kursus bei siūsdama darbuotojus mokytis į Lietuvos bei užsienio mokymo įstaigas.

Įmonė nuolat rūpinasi darbuotojų kompetencijos ugdymu, kuris apima personalo ruošimą (personalo mokymas ir atestavimas), kvalifikacijos palaikymą ir kėlimą, bendrųjų ir funkcinų kompetencijų tobulinimą. Siekiant užtikrinti kritiškai svarbių žinių išsaugojimą Įmonėje vyksta kritinių darbuotojų žinių išsaugojimo ir perdavimo veikla pagal žinių kaupimo ir išsaugojimo Ignalinos AE programą.

Personalo kvalifikacijai palaikyti ir kelti, žinioms, įgūdžiams ir požiūriui į darbą gerinti, vykdomos darbuotojų kvalifikacijos palaikymo ir kėlimo priemonės Įmonėje arba kitose Lietuvos Respublikos ir užsienio mokymo įstaigose. 2021 m. I pusmetį 403 darbuotojai kėlė kvalifikaciją IAE, Lietuvos ir užsienio mokymo įstaigų organizuojuose kvalifikacijos kėlimo renginiuose. Įmonėje buvo apmokyti ir atestuoti: atlikti darbus su pavojinga įranga – 725 darbuotojų, naujoms pareigoms Įmonės atestacijos komisijose – 119 darbuotojai (įskaitant periodinį atestavimą), radiacinės saugos – 55 darbuotojai, gaisrinės saugos – 177 darbuotojai, elektros saugos – 31 darbuotojai, darbuotojų saugos ir sveikatos – 91 darbuotojai. Siekiant tobulinti personalo projektų valdymo gebėjimus, 2020 m. rugpjūčio 20 d. pasirašyta viešojo pirkimo sutartis mokymų projektų valdymo srityje organizavimo ir vykdymo paslaugų teikimui, pagal kurią 2021 m. vasario – balandžio mėnesiais buvo organizuojami mokymai: „Užduočių, laiko ir resursų projektuose planavimas ir valdymas pažengusiems“ ir „Projekto sąnaudų valdymas pažengusiems“, „Uždirbtos vertės metodikos valdymas pažengusiems“.

Vykdamas kritinių žinių kaupimo ir išsaugojimo veiklą buvo peržiūrėtos ir patvirtintos VĮ Ignalinos AE Kritinių darbuotojų identifikavimo metodika bei Žinių kaupimo ir išsaugojimo Ignalinos AE programa. Remiantis atnaujintu VĮ Ignalinos AE kritinių darbuotojų sąrašu, 2021 m. I pusmetį buvo parengtos ir patvirtintos 3 darbuotojų kritinių žinių/įgūdžių vertinimo ataskaitos bei 4 darbuotojų kritinių žinių/įgūdžių išsaugojimo priemonių planai. Laikantis individualių grafikų, vykdomos Eksploatavimo nutraukimo departamento kritinių darbuotojų žinių išsaugojimo priemonės (iš viso įvykdyta 6 priemonės iš 33). Taip pat, per pusmetį buvo išsaugotos ir perduotos 5 atleidžiamų darbuotojų kritinės žinios, pilnai įgyvendintas 3 darbuotojai kritinių žinių/įgūdžių išsaugojimo priemonių planai ir parengtos ataskaitas. Įmonės veiklai kritinių darbuotojų žinių išsaugojimo lygis per 2021 m. I pusmetį sudaro 18 proc.

Saugai svarbių pareigybių rezervo parengimui pagal 2020 m. lapkričio 13 d. VĮ Ignalinos AE rezervo pagal pareigybes, svarbias saugai užtikrinti, sąrašą iš 85 pareigų 5 neatestuota, viena neužimta. Saugai svarbių pareigybių rezervo parengimo lygis per 2021 m. I pusmetį sudaro 93 proc. Pagal 2021 m. kovo 2 d. VĮ IAE personalo, kuriam reikalinga teisė pavaduoti darbuotojus pagal pareigybes svarbias saugai, ilgalaikis atestavimo grafika, iš planuojamų 2021 m. paruošti rezervui 10 darbuotojų, per 2021 m. I pusmetį atestuoti 6 darbuotojai.

Įmonės darbuotojai nuolat dalyvauja TATENA organizuojamuose renginiuose, kaupia žinias ir dalinasi savo patirtimi. Dėl COVID-19 pandemijos TATENA renginiai buvo atšaukti arba vyko nuotoliniu būdu. 2021 m. I pusmetį 9 darbuotojai dalyvavo TATENA renginiuose, susijusiuose su radioaktyviųjų atliekų pervežimu, tvarkymu ir laidojimu/dėjimu į atliekynus.

Darbuotojų įsitraukimas

Siekiant padidinti darbuotojų įsitraukimą ir įgalinimą, atsižvelgiant į 2020 m. atlikto darbuotojų įsitraukimo ir įgalinimo tyrimo rezultatus, Įmonėje parengtas ir vykdomas VĮ Ignalinos AE darbuotojų įsitraukimo ir įgalinimo skatinimo priemonių planas.

Per I pusmetį identifikuotos ir išanalizuotos probleminės įsitraukimo ir įgalinimo sritys bei organizuoti susitikimai su atskirais įmonės struktūriniais padaliniais įsitraukimo ir įgalinimo aptarimui. Siekiant gerinti aktualios/svarbios informacijos pateikimą ir prieinamumą, struktūriniuose padaliniuose paskirti vidinės komunikacijos koordinatoriai; organizuota darbuotojų apklausa dėl gaunamos informacijos kiekybės ir kokybės.

Papildomos naudos, gerosios iniciatyvos

Įmonė disponuoja keturiais jai priklausančiais ir vienu nuomojamu lengvaisiais automobiliais, kurie naudojami personalo pervežimui, nutolusių įmonės objektų aptarnavimui, vykstančių į komandiruotes darbuotojų aptarnavimui, pašto ir kitų dokumentų pristatymui bei įmonės vadovaujančių darbuotojų tiesioginių darbo funkcijų vykdymui.

Rūpinamasi naujai priimtais darbuotojais – jiems organizuojamos pažintinės ekskursijos, parengta ir kiekvienam naujai priimamam darbuotojui teikiama „Welcome box“ atmintinė su svarbia kelrodine informacija.

Įmonės vadovybė, rūpindamasi darbuotojų sveikata ir saugumu bei siekdama prisidėti prie darbuotojų motyvacijos ir įsitraukimo, pasirašė sutartį dėl darbuotojų nelaimingų atsitikimų draudimo su draudimo bendrove *ADB Compensa Vienna Insurance Group*. Šis draudimas visiems Įmonės darbuotojams įsigalios nuo š. m. gegužės 1 dienos ir galios vienerius metus, t. y. iki 2022 m. balandžio 30 dienos (imtinai).

SOCIALINIS ASPEKTAS. DARBUOTOJŲ SAUGA IR SVEIKATA

Vienas iš svarbiausių įmonės tikslų, atliekant pagrindinę veiklą ir įgyvendinant strateginius uždavinius – darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimas. Įmonėje galioja generalinio direktoriaus patvirtinta darbuotojų saugos ir sveikatos politika, veikia darbuotojų saugos ir sveikatos skyrius, kurio paskirtis numatyti ir įgyvendinti prevencines priemones, planuoti ir vykdyti iniciatyvas, apsaugant įmonės ir rangovinių organizacijų darbuotojus nuo žalingos (nustatytas normas viršijančios) jonizuojančios spinduliuotės poveikio bei iki absoliutaus minimumo sumažinant nelaimingų atsitikimų darbe skaičių.

2021 m. I pusmetį buvo užfiksuoti 4 lengvi nelaimingi atsitikimai darbe, išanalizuotos jų priežastys ir parengti informaciniai biuletiniai, su kuriais supažindinti visi Įmonės darbuotojai. 2021 m. II ketvirtį įvyko 1 lengvas nelaimingas atsitikimas darbe. Užtikrinant darbuotojų saugą, 33 Įmonės padaliniuose buvo vykdoma darbuotojų saugos ir sveikatos vidinė kontrolė. Visos pastabos buvo operatyviai pašalintos. Įmonės darbuotojai periodiškai supažindinami ir su nelaimingais atsitikimais Lietuvoje ir užsienio atominėse elektrinėse bei jų priežastimis, informuojami apie Sveikatos ministerijos rekomendacijas užsikrėtimo COVID-19 prevencijai, jiems nuolat primenama apie darbų saugos taisyklių ir reikalavimų laikymąsi. Keletą kartų per dieną dezinfekuojami paviršiai viešojo naudojimo vietose. Įmonės medicinos punkte prieš darbą tikrinama Įmonės operatyvinio personalo, vairuotojų, šilumvežio mašinistų bei kitų geležinkelio darbuotojų sveikata, atliekamos būtinosios slaugos paslaugos, tikrinama temperatūra, kraujospūdis ir pan. Medicinos punkte per pusmetį 694 darbuotojams suteikta medicininė pagalba. 8 darbuotojams medicininė pagalba suteikta darbo vietose, o 15 darbuotojai buvo transportuoti į miesto gydymo įstaigas.

Darbuotojų saugos užtikrinimo prevencija

Atsižvelgiant į veiklos pobūdį, ypatingas dėmesys įmonėje skiriamas darbuotojų radiacinei apsaugai. Įmonėje vadovaujama ALARA principu, siekiant kad įmonės ir rangovinių organizacijų darbuotojai būtų maksimaliai apsaugoti nuo žalingos jonizuojančios spinduliuotės, viršijančios leistinas normas. ALARA – *angl.* as low as reasonably achievable, – tai pagrindinis radiacinės saugos principas, reikalaujantis, kad individualioji apšvitosis dozė, kurią darbuotojas gauna atlikdamas tam tikrą žinomą veiklą, spinduliuotės paveikiamų darbuotojų skaičius ir poveikio tikimybė turi būti mažiausi, kiek tai įmanoma, racionaliai naudojant lėšas ir atsižvelgiant į socialines ir ekonomines sąlygas. Įmonėje sudaryta ALARA darbo grupė, kurios paskirtis vykdyti radiacinės saugos požiūriu pavojingų darbų radiacinės saugos optimizavimo analizę, numatyti priemones darbuotojų apšvitosis dozių mažinimui. Pagal kasmet atnaujinamą ALARA programą visiems IAE eksploatavimo nutraukimo darbams atliekama išsami radiacinio poveikio analizė. Darbo organizavimas visų pirma numato šių darbų

apšvitos dozės paskaičiavimą bei jos mažinimo būdus. Kiekvienam radiaciniu požiūriu pavojingam darbui numatomas racionalus personalo išdėstymas, paskaičiuojamas maksimalus leistinas darbuotojų sugaištamas laikas didelių radiacijos spinduliavimo laukų zonose, atliekamas didelės apšvitos reikalaujančių operacijų ar darbų pašalinimas / apimties išskaidymas.

Nuolat atliekama personalo, dirbančio kontroliuojamoje zonoje, radiacinės apšvitos stebėseną. Elektroninių dozimetrų naudojimas, atliekant radiacinės saugos požiūriu pavojingus darbus, leidžia operatyviai kontroliuoti personalo individualią apšvitos dozę ir greitai reaguoti. Vieną kartą per metus įmonės radiacinės saugos skyriaus specialistai atlieka patvirtinančią vidinės apšvitos kontrolę.

Strategijos įgyvendinimo ataskaitose, su kuriomis supažindinama Energetikos ministerija ir įmonės valdyba, darbuotojų saugos ir sveikatos užtikrinimo priemonių įgyvendinimas kas ketvirtį atspindimas strateginio rodiklio T3 pasiekimu:

	Planas	Faktas 2021 m. I pusmetis
Sunkių ir mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe dėl darbdavio kaltės skaičius, <i>vnt.</i>	0	0

Įmonėje veikia darbuotojų saugos ir sveikatos komitetas, atliekamos personalo darbo sąlygų, darbo priemonių ir įrangos būklės stebėjimo periodinės inspekcijos, vykdomi papildomi tiksliniai ir neplanuoti patikrinimai, darbo vietose vertinama profesinė rizika. Apie rastus neatitikimus informuojamas įmonės personalas ir įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos komitetas, numatomos ir vykdomos jų šalinimo bei prevencinės priemonės. Inspekcijų patikrinimo aktai skelbiami vidinio įmonės tinklalapio darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus aktualioje informacijoje.

Darbuotojų sveikatos priežiūra

Įmonės darbuotojų saugos ir sveikatos skyriaus sudėtyje veikia medicinos punktas, kuriame atliekamas sveikatos patikrinimas prieš darbą personalui, atsakingam už įmonės branduolinės saugos užtikrinimo sistemų eksploatavimą, ir darbuotojams, vairuojantiems įmonei priklausančias transporto priemones, bei suteikiama skubi ar būtina pirminė medicininė pagalba (matuojama temperatūra, kraujospūdis, ir pan.). Pirmosios medicininės pagalbos rinkiniai yra ir skyriuose, kad darbuotojai galėtų patys sau suteikti nedidelę pagalbą, susižeidus sutvarstyti sužalojimą. Nuo 2020 m. gegužės 11 d. būtiniosios medicininės pagalbos paslaugas, ūmiai susirgus, atsitikus nelaimingam įvykiui, 24 val. per parą pagal sutartį teikia UAB Ambulansas.

Įmonė prevenciškai rūpinasi darbuotojų sveikata – darbuotojams periodiškai organizuojamas profilaktinis sveikatos patikrinimas pagal sutartį, sudarytą su Visagino pirminės sveikatos priežiūros centru.

Apsisaugojimo nuo COVID-19 prevencija

Įmonėje yra patvirtintos darbuotojų elgesio ir darbo organizavimo taisyklės COVID-19 protrūkio (grėsmės) bei susijusios nepalankios epidemiologinės situacijos metu, nustatančios darbuotojų elgesio standartą, darbuotojų saugos ir sveikatos asmens higienos rekomendacijas, reikalavimus ir atsakomybę

už jų nesilaikymą. Darbuotojai įpareigoti dėvėti burną ir nosį dengiančias priemones, iškabinti ženklai, nurodantys kaip teisingai plauti ir dezinfekuoti rankas, laikytis saugaus atstumo, nesigrupuoti mažose erdvėse, nuolat vėdinamos patalpos, valomi ir dezinfekuojami paviršiai. Darbuotojai aprūpinami dezinfekavimo priemonėmis, muilu, popieriniais vienkartiniais rankšluosčiais. Padaliniai buvo aprūpinti kūno temperatūrą matuojančiais prietaisais, o nuo 2020 m. lapkričio mėn. įmonėje įrengti bekontakčiai kūno temperatūros matuokliai, ir visi darbuotojai įpareigoti pasitikrinti kūno temperatūrą, įeinant į įmonės teritoriją. Matavimai atliekami infraraudonųjų spindulių technologijos pagrindu, naudojant integruotus šilumos jutiklius, aptinkančius natūraliai skleidžiamą veido odos šilumą. Vykdoma pirkimo procedūra, siekiant sudaryti ilgalaikę sutartį patalpų dezinfekavimui.

Tuo atveju, kai įmonės darbuotojui patvirtinta darbuotojui COVID-19 infekcija, skubiai išaiškinami galimai sąlytį turėję asmenys, kurie iš karto nukreipiami izoliacijai, išskviečiama brigada, kuri atlieka pilną patalpų dezinfekciją.

SOCIALINIS ASPEKTAS. ATSAKOMYBĖ VISUOMENEI IR VIETINEI BENDRUOMENEI

Nušviečiant šią sritį, pirmiausia reikia paminėti, kad įmonė yra didžiausias darbdavys regione, todėl suteikia reikšmingą galimybę vietiniams gyventojams įsidarbinti, taip pagerinant savo perbūvį ir gaunant visą paketą socialinių privalumų, kuriuos įmonė taiko savo darbuotojams. Tai neabejotinai daro įtaką vietinės bendruomenės gerbūviui, įmonės santykiams su bendruomene ir bendruomenės lūkesčiams.

Tačiau, atsižvelgiant į veiklos pobūdį, įmonės atsakomybė visuomenei ir vietinei bendruomenei bei santykis su visuomene pagrinde liečia aplinkosauginę sritį. Suprantant, kad įmonės veikla yra jautrus ir visuomenei svarbus klausimas, laikomasi maksimalaus informavimo, atvirumo ir bendradarbiavimo nuostatos, o įmonės pagrindinis dėmesys šioje srityje skiriamas teigiamos visuomenės nuomonės formavimui, pasitikėjimo skatinimui, visuomenės informavimui, suteikiant vietinei bendruomenei ir plačiajai visuomenei galimybę susipažinti su vykdoma veikla, aplinkosauginiais parametrais, licencijavimo dokumentais, galimybę turėti grįžtamąjį ryšį ir teikti pastabas rengiamiems IAE eksploatavimo nutraukimo dokumentų projektams.

Pagrindiniai visuomenės informavimo tikslai:

- Pagrindinės informacijos apie IAE eksploatavimo nutraukimo darbus, jų unikalumą, saugą ir svarbą viešinimas – informacijos šalies ir užsienio žiniasklaidai rengimas ir platinimas.
- Atvirumas ir skaidrumas, formuojant teigiamą požiūrį į įmonės vykdomą veiklą – pranešimų spaudai rengimas ir platinimas, aktualios informacijos apie įmonės veiklą ir pasiektus rezultatus talpinimas išoriniame ir vidiniame įmonės tinklalapiuose.
- Visuomenės pasitikėjimo įmonės veikla skatinimas, platesnės auditorijos siekimas – seminarų organizavimas, reprezentacinių leidinių ir informacinės medžiagos rengimas ir platinimas, informacijos per socialinius tinklus (Facebook, YouTube, LinkedIn) platinimas, ekskursijų ekspozicijų salėse ir įmonės viduje organizavimas.
- Objektyvumo, teisingumo, aiškumo, operatyvumo ir reguliarumo principų laikymasis – informacijos apie IAE eksploatavimo nutraukimo eigą, atliekamų darbų mastą ir sudėtingumą

platinimas, visuomenės supažindinimas su pasiekimais, projektuojant ir statant naujus objektus, išmontuojant IAE įrangą, tvarkant radioaktyvias atliekas, informacijos apie skiriamą įmonei lėšų panaudojimo viešinimas.

Nuosekliai tęsiamas įmonės vizualinio identiteto stiprinimas pagal vizualinio identiteto gido gaires. Tęsiamas bendradarbiavimas su mokslo pažinimo laida „Mokslo sriuba“. Balandžio 4 d. per LRT PLUS kanalą buvo transliuojama nauja laida apie IAE išmontavimo darbus <https://www.youtube.com/watch?v=GjLRXO9iSr0>.

Nuo 2017 m. tęsiamas bendradarbiavimas su KTU mokslininkais EDUATOM projekte, kurio tikslas - parengti Atominio turizmo virtualų maršrutą, kurio turinys bus susietas su Lietuvos bendrojo ugdymo mokyklų programa. Planuojami mokymai Lietuvos mokytojams kaip integruoti Projekto informaciją į geografijos, fizikos dalykus. Vyko susitikimai su mokslininkais, dalinamasi medžiaga, kuri reikalinga virtualaus maršruto sukūrimui. Sukurtą produktą planuojama integruoti į IAE informacijos centro organizuojamų pažintinių ekskursijų programą.

Kovo 30 d. vyko interviu su Vytauto didžiojo universiteto kūrybinių industrijų programos magistro antro kurso studente tema: „Atominės pramonės įpaveldinimo galimybės: Ignalinos atominės elektrinės atvejis“.

Tęsiamas darbuotojų įsitraukimą skatinantis projektas „Žmonės, kuriais didžiuojamės“. Projekto tikslas yra pastebėti ir įvertinti geriausius darbuotojus dėl jų pasiekimų, veiklos rezultatų, gerųjų savybių ar įsitraukimu į Įmonės veiklą. Rezultatai bus viešinami metų gale.

Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir saugojimo klausimai tampa vis aktualesni tiek visuomenėje, tiek politiniame lygmenyje. Įmonės svetainėje galima stebėti aplinkos monitoringo informaciją, susipažinti su radioaktyviųjų atliekų infrastruktūros plėtra, stebėti radioaktyviųjų atliekų tvarkymo veiklos rezultatus. Tokie projektai, kaip MRAS eksploatavimo nutraukimas ir giluminio radioaktyviųjų atliekų atliekyno projektas susilaukia vis daugiau dėmesio. Įmonės veiklos skaidrumo užtikrinimas yra svarbus komunikacijos prasme, kas padeda kurti pasitikėjimą įmonės vykdoma veikla visuomenėje ir tarp suinteresuotų šalių. Suprasdami šio klausimo specifiką, laikomės maksimalaus informavimo, atvirumo ir bendradarbiavimo nuostatos ir siekiame, kad vykdomų projektų reikšmingų veiklų rezultatai būtų tinkamai pristatomi suinteresuotoms šalims ir visuomenei. Siekdama skaidriai ir tinkamai komunikuoti visuomenei apie veiklą, įmonė viešina informaciją ne tik apie vykdomą veiklą ir rezultatus, bet ir neįprastus įvykius. Informacija apie neįprastus įvykius yra viešinama lietuvių anglų ir rusų kalbomis įmonės oficialioje svetainėje. Siekiant maksimalaus skaidrumo ir atvirumo, informacija viešinama ir tais atvejais, jeigu įvykis nesusijęs su branduoline sauga ir neturi poveikio personalui, visuomenei ar aplinkai.

Edukaciniai renginiai visuomenei: ir pagrindiniai vizitai:

2021 m. sausio 29 d. įvyko nuotolinis susitikimas su Didžiosios Britanijos Tarptautinės prekybos departamento, kuris yra atsakingas už šalies tarptautinės prekybos plėtrą, civilinės branduolinės energetikos sektoriaus ekspertu Tim Gilroy. Susitikimo tikslas – susitikti su IAE atstovais bei atsinaujinti informaciją apie vykdomus ir planuojamus eksploatavimo nutraukimo darbus.

Siekiant plėsti galimų partnerių gretas, Įmonės veikla pristatoma tarptautiniame lygmenyje, nuolat stebimi skelbimai apie planuojamus ES konkursus. Kaip pramoninis Suomijos techninio ir mokslinio centro (VTT) partneris, Įmonė dalyvauja Suomijos vyriausybės finansuojamuose projektuose EcoDeco (ECOsystem for DECOMmissioning) ir SAFIR (SAfety of Finland Reactors). Įmonė kartu su LEI yra pateikusi paraiškas ir tikisi panaudoti savo galimybes teikiant konsultacijas bei būnant inovacijų bandymų vieta. 2021 m. I pusmetį vyko komunikavimas / bendradarbiavimas su Sweco/VTT tiekėjų grupe dėl dalyvavimo „*Detailed Development and Licensing of Waste Management Infrastructure in Georgia*“ projekte. IAE pasiūlė ekspertines radioaktyvių atliekų tvarkymo paslaugas. Tiekėjų grupė pateikė pasiūlymą perkančiajai organizacijai numatant IAE pasitelkimą projekto nepriklausomam vertinimui.

Įmonė dalyvauja OECD/NEA tarptautinėje BEO eksploataavimo nutraukimo programoje, kurios metu įvairių pasaulio šalių atstovai dalinasi eksploataavimo nutraukimo srityje įgyta patirtimi. Šios programos apimtyje Įmonė dalyvauja robotizuotų ir nuotolinių sistemų naudojimo eksploataavimo nutraukimo procesuose vertinime, siekiant nustatyti galimus minėtų sistemų naudojimo privalumus ir trūkumus. Vertinimo rezultatai bus apdoroti ir pateikti ekspertinės grupės ataskaitoje, kurią paklebti numatoma iki 2021 m. pabaigos.

Kompanija Galson Sciences Ltd pagal EK kvietimą NFRP-09 pateikė Įmonei pasiūlymą būti galutiniu naudotoju, jei laimės konkursą projekte „*Innovative Safety Case Techniques for Decommissioning*“, pagal kurį siūloma išbandyti naujas atominių elektrinių nutraukime pritaikomas technologijas, skirtas smulkinti ir dezaktyvuoti radioaktyviajam betonui. Šiai kompanijai laimėjus, IAE bus įtraukta kaip pramoninė aikštelė rezultatams testuoti.

Tęsimas bendradarbiavimas su Latvijos Respublikos atstovais dėl dalyvavimo Salaspilio mokslinio reaktoriaus išmontavimo projekte „*Research of Salaspils nuclear reactor, development of technical design for decommissioning and dismantling of Salaspils nuclear reactor and author supervision*“. 2020 m. įmonėje buvo parengtas ir pateiktas komercinis pasiūlymas Latvijos tiriamojo reaktoriaus eksploataavimo nutraukimo ir išmontavimo projekto konkursui, kurio metu vyko pateiktų pretenzijų nagrinėjimas. Gruodžio 3 d. perkančioji organizacija (Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”) paskelbė pirkimo nugalėtoju „REM PRO“ tiekėjo grupę, kurioje VĮ Ignalinos AE yra subrangovas. 2021 m. I pusmetį vyko komunikavimas / bendradarbiavimas su grupės atsakingu partneriu REM-PRO dėl Salaspilio projekto/teismo proceso/sutarties pasirašymo.

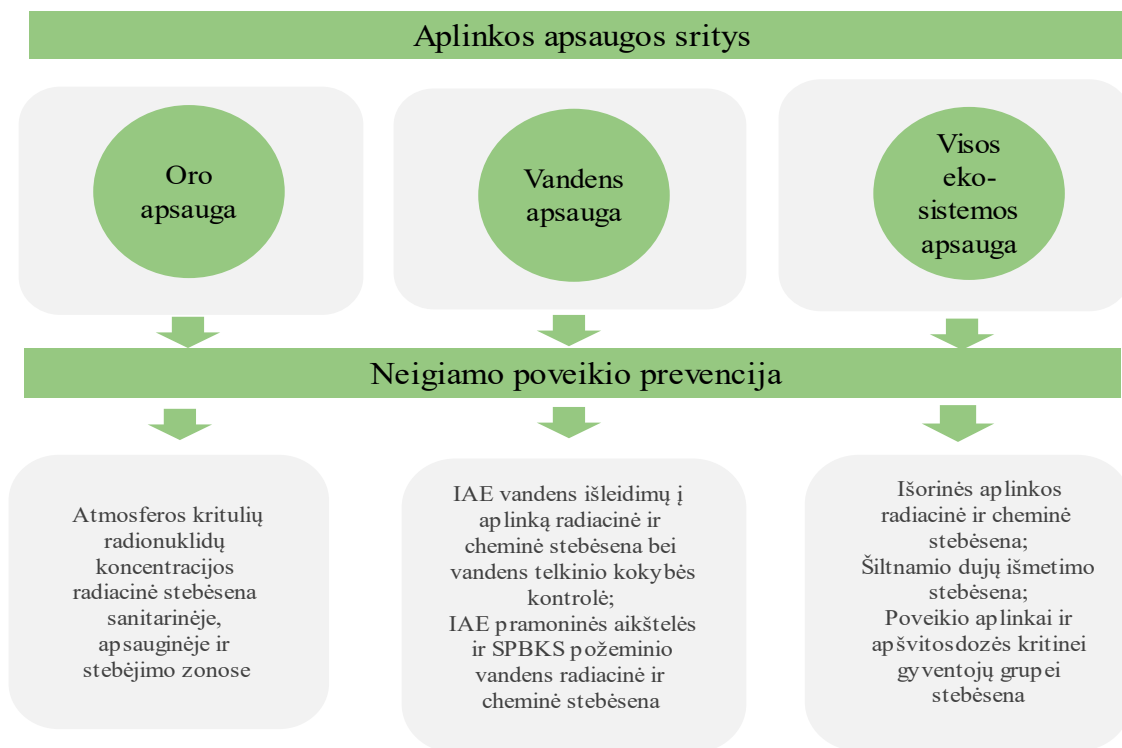
APLINKOS APSAUGA

IAE eksploataavimo nutraukimas – veikla, kuri gali turėti milžinišką poveikį aplinkai, susijusį su radiologine tarša, tad visapusiška, visos eko-sistemos sauga – prioritetinga įmonės veiklos sritis, apibrėžta įmonės strateginėse kryptyse, kaip užtikrinimas, kad ateities kartos nepaveldėtų nepagrįstos radioaktyviųjų atliekų tvarkymo naštos. Visa įmonės veikla yra susijusi su gamtos išteklių (vandens, žaliavų, energijos) naudojimu, radioaktyviųjų, neradioaktyviųjų, pavojingų ir nepavojingų atliekų tvarkymu bei įvairių teršalų emisijomis. Be IAE eksploataavimo nutraukimo darbų nuo 2019 m. įmonė

organizuoja surastų paliktųjų jonizuojančių šaltinių ar radioaktyviųjų medžiagų surinkimą visoje Lietuvos teritorijoje, gavusi pranešimus apie tokių teršalų aptikimą iš RSC. Taip pat sutvarko ir saugoja radioaktyvias medžiagas, gautas iš visų šalies smulkiųjų atliekų darytojų. Įmonės veikla labai sudėtinga, tačiau visose kryptyse akcentuojamas saugumas, ir pirmiausia – aplinkai. Įmonėje laikomasi apibrėžtos ir viešai skelbiamos aplinkos apsaugos politikos principų, galioja aplinkos apsaugos valdymo procedūra, poveikis aplinkai yra reglamentuotas, nuolat stebimas, užtikrinant kontrolę ir skaidrumą. Teršalų išmetimų stebėseną atliekama, laikantis griežčiausių Lietuvos įstatymų, Europos Sąjungos direktyvų bei kitų reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. Visuomenei ir kontroliuojančioms institucijoms pateikiami išsamūs teršalų emisijos duomenys, priimami sprendimai ir kasdieninė veikla organizuojama taip, kad būtų mažinamas bet koks galimas neigiamas poveikis aplinkai.

Visus aplinkos parametrų tyrimus atlieka įmonės laboratorinių tyrimų skyrius, o radiacinės saugos skyrius juos analizuoja, kontroliuoja bei teikia duomenis suinteresuotoms šalims.

Įmonės vykdomos aplinkos apsaugos sritys ir neigiamo poveikio jose prevencinės priemonės:

Bendrieji neigiamo poveikio aplinkai prevenciniai principai, taikomi įmonėje:

- Aplinkos apsaugos teisės aktų reikalavimų laikymasis, atitinkamų įmonės vidinių darbo procedūrų rengimas, jų vykdymo kontrolė;
- Padalinių veiklos, susijusios su poveikiu aplinkai, kontrolė, veiklos neatitikimų nustatymas bei šalinimas laiku.

Įmonė, tvarkydama radioaktyvias atliekas, laikosi visų teisės aktais numatytų reikalavimų ir užtikrina radiacinį foną normos ribose, įdiegtos ir veikia aplinkos monitoringo sistemos. Visą parą vykdoma radiacinės aplinkos stebėseną leidžia operatyviai fiksuoti ir reaguoti į pastebėtus nukrypimus, radiacinio monitoringo duomenys viešinami įmonės vidiniame tinklalapyje, išorinėje svetainėje bei viešųjų erdvių monitorių ekranuose.

Poveikio aplinkai kontrolei nustatyti strateginiai rodikliai, kurie įtraukti į pagrindinius įmonės rodiklius kontroliuojami įmonės vadovybės ir Enegetikos ministerijos, ir kas ketvirtį išleidžiamose strategijos įgyvendinimo ataskaitose: R6 – radioaktyviųjų medžiagų (su H-3, C-14) išmetimas į orą siektina reikšmė ne daugiau nei $1,8 \cdot 10^{12}$ Bq, ir R7 – radioaktyviųjų medžiagų išleidimas į vandenį siektina reikšmė ne daugiau nei $6,0 \cdot 10^{11}$ Bq.

IAE eksploatavimo nutraukimas vykdomas, atliekant poveikio aplinkai vertinimą (toliau – PAV), kurį reglamentuoja Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas. PAV metu nustatomas, apibūdinamas ir įvertinamas galimas tiesioginis ir netiesioginis planuojamos ūkinės veiklos poveikis visuomenės sveikatai, gyvūnijai ir augalijai, dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui, klimatui, kraštovaizdžiui ir biologinei įvairovei, materialinėms vertybėms ir nekilnojamosioms kultūros vertybėms bei šių aplinkos komponentų tarpusavio sąveikai. PAV metu numatomos priemonės, kaip sumažinti ūkinės veiklos galimą poveikį aplinkai. Poveikio aplinkai vertinimo procese dalyvauja ir savo išvadas teikia PAV subjektai t. y. valstybės institucijos, atsakingos už sveikatos, priešgaisrinę, kultūros vertybių apsaugą, saugomas teritorijas, taip pat vietos bendruomenė – savivaldos institucijos ir visuomenės atstovai.

2021 m. balandžio 12 d. 2-ojo IAE reaktoriaus zonų R1 ir R2 išmontavimo (projektas 2102) PAVA suderinta su VATESI ir Aplinkos apsaugos agentūra (toliau – AAA). 2021 m. balandžio 28 d. AAA informavo kaimynines valstybes (Baltarusiją, Lenkiją ir Latviją) dėl planuojamos veiklos. Balandžio 22 d. Aplinkos apsaugos agentūros pateikė sprendimą dėl planuojamos IAE A2 ir V2 blokų įrangos išmontavimo veiklos leistinumą. Sprendimas dėl projekto darbų poveikio aplinkai buvo priimtas pagal IAE pateiktą poveikio aplinkai vertinimo ataskaitą.

Užtikrinant aplinkos apsaugos proceso analizę, įmonėje apskaitomi, kaupiami ir laiku teikiami kontroliuojančioms institucijoms duomenys:

- IAE susidariusių atliekų apskaitos metinės ataskaitos;
- IAE duomenų ir informacijos apie chemines medžiagas ir preparatus metinės ataskaitos;
- IAE cheminių medžiagų ir preparatų metinės suvestinės;
- metinės ataskaitos apie ozono sluoksnį ardančių dujų (OAM) ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų (F- dujos) turinčią įrangą, sunaudotų OAM ir F-dujų kieki;
- IAE objekto aplinkos oro apsaugos metinės ataskaitos;
- IAE įrenginio (garo katilinės) technologinio proceso dalies veiklos lygio duomenų ataskaitos;
- IAE vandens naudojimo apskaitos metinės ataskaitos;
- IAE nuotekų tvarkymo apskaitos metinės ataskaitos;

- IAE narkotinių ir psichotropinių medžiagų pirmtakų (prekursorių) apyvartos ketvirčių ir metinės ataskaitos;
- šiltnamio dujų apskaitos ataskaitos;
- IAE aplinkos monitoringo (oras, vanduo) ataskaitos;
- IAE taršos šaltinių išleidžiamų teršalų monitoringo metinės ataskaitos;
- IAE regiono radiologinio monitoringo metinės ataskaitos;
- IAE požeminio vandens monitoringo metiniai duomenys;
- IAE radionuklidų išmetimo į aplinką ataskaitos, ir kt.

Savaime suprantama, kad didžiausias įmonės galimas neigiamas poveikis visose kontroliuojamose srityse yra susijęs su radioaktyviųjų medžiagų patekimu į aplinką. Nuolat atliekama radiologinė stebėseną, taip pat imami oro, kritulių, dirvožemio, augmenijos, vandens (Drūkšių ežero, geriamojo vandens ir t.t.), dugno nuosėdų, maisto produktų (Drūkšių ežero žuvies, mėsos, pieno, grūdų, kopūstų, bulvių, grybų), mėginiai. Stebint radionuklidų išmetimus, atliekama poveikio atmosferai, vandeniui Drūkšių ežere, požeminiams gruntiniams vandenims kontrolė, matuojant individualias apšvitos dozes, ir apskaičiuojant metines efektines apšvitos dozes, kontroliuojamas poveikis įmonės darbuotojams ir IAE regiono gyventojams.

Įmonės aplinkos stebėsenos metu nustatyta, kad iš IAE išmetami radionuklidai ne tik neviršija leistinų ribų, bet ir sudaro labai mažą jų dalį:

	Planuota ribinė reikšmė	2021 m. I pusmetis faktas
Į atmosferą pašalintų radionuklidų aktyvumas (ne daugiau $3,8 \times 10^{13}$ Bq)	$1,8 \times 10^{12}$	$1,12 \times 10^{10}$
Į vandenį pašalintų radionuklidų aktyvumas (ne daugiau $1,5 \times 10^{13}$ Bq)	$6,0 \times 10^{11}$	$1,5 \times 10^{10}$

Atliekų tvarkymas

Atsakingas atliekų tvarkymas daro įtaką aplinkos apsaugai visose kontroliuojamose srityse. Įmonė siekia kiek įmanoma sumažinti atliekų kiekį ir taip prisidėti prie žiedinės ekonomikos vystymo. Atliekos įmonėje tvarkomos, taikant atliekų tvarkymo eiliškumo (prioritetų) principą:

- neigiamo poveikio aplinkai prevencija,
- atliekų rūšiavimas,
- paruošimas ir perdavimas pakartotiniam naudojimui,
- šalinimas.

Susidarančios gamybinės atliekos atskiriamos jų susidarymo vietoje, atsižvelgiant į rūšį ir pobūdį, atskirai surenkamos, rūšiuojamos ir ruošiamos perduoti pakartotiniam naudojimui (metalo laužas, metalų šlifavimo ir tekinimo atliekos, kabeliai, nebenaudojama įranga ir kt.) arba pagal rašytines sutartis perduodamos atliekas tvarkančioms įmonėms šalinimui.

2010 m. įmonėje įgyvendintas projektas, pagal kurį buvo įrengtas šiuolaikiškas medžiagų radioaktyvumo matavimų įrenginys (*angl.* Free release) – projektas B10, kurio pagalba tiksliai ir greitai atskiriamos radioaktyvios ir neradioaktyvios medžiagos. Nuo 2010 m. iki 2021 m. birželio 30 d. šiuo įrenginiu buvo patikrinta 22 194,8 tonos A, B ir C klasės atliekų, iš jų – 96,6 procento (21 442,4 tonų) buvo dezaktyvuotos iki 0 klasės (nebekontroliuojamo lygio) ir nutraukta jų radiacinė kontrolė.

Komunalinės atliekos tvarkomos Visagino savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka. Siekiant iš komunalinių atliekų srauto atskirti antrines žaliavas įmonė kreipėsi į Visagino savivaldybę su prašymu įtraukti į atliekų tvarkymo sistemą ir organizuoti antrinių žaliavų atliekų rūšiavimo konteinerių įrengimą. Pirkimo ir sutarčių bei Materialinių išteklių valdymo skyrių iniciatyva buvo užsakytos ir įmonės administraciniuose 31V ir 87 pastatuose įrengtos 30 Žaliojo taško dėžučių, skirtų popieriaus, stiklo bei kitoms pakuočių atliekoms (plastikinėms, metalinėms, kombinuotoms ir kt.) rūšiuoti. Ant dėžučių be rūšiavimo taisyklių yra ir QR kodas, kurį naudojant galima parsisiųsti Žaliojo taško programėlę ir aktyviai dalyvauti programoje, mažinant aplinkos taršą. Suderinus sprendimą dėl antrinių žaliavų rūšiavimo biuruose su gaisrinės saugos tarnyba nuo 2020 m. spalio mėn. Visagino savivaldybės atliekų tvarkymo taisyklėse nustatyta tvarka įmonėje įrengti varpelio formos popieriaus, stiklo ir plastiko atliekų konteineriai, kuriuose surinktos antrinės žaliavos perduodamos savivaldybės parinktam atliekų tvarkytojui. Tikimasi, kad aktyviai rūšiuodami buitines atliekas biuruose, darbuotojai ugdys sąmoningumą, perkeldami įpročius iš darbinės aplinkos į namų bei kitą aplinką, ir savo pavyzdžiu motyvuos bendruomenę kasdieniame gyvenime aktyviai įsijungti į aplinkosauginę veiklą. Valdant aplinkos apsaugos rizikas, įmonėje yra įdiegtos monitoringo sistemos, pvz. IAE radionuklidų išmetimo į aplinką (tiek į orą, tiek į vandenį), IAE aplinkos cheminio monitoringo ir t.t. Šios rizikos valdomos ne tik ekologinės saugos, radiacinė saugos užtikrinimo, atliekų tvarkymo procesų apimtyje, bet ir korporatyviniame rizikų valdymo lygyje, kadangi dalis įmonės strateginių tikslų siejama su gamtosauginiais tikslais.

Neigiamo poveikio aplinkai sumažinimui tarnauja ir energetinių resursų taupymas, apie jį plačiau socialinės ataskaitos skyriuje „Ekonominis aspektas. Veiklos efektyvinimą, energetinių resursų taupymas“.

EKONOMINIS ASPEKTAS. VEIKLOS EFEKTYVINIMAS, ENERGETINIŲ RESURSŲ TAUPYMAS

2011 – 2018 m. įmonėje per metus buvo suvartojama vidutiniškai 86 000 MWh elektros energijos ir 97 000 MWh šilumos energijos. Siekdama taupyti energetinius resursus, 2010 m. įmonė parengė pirmąją energetinių išteklių valdymo programą, ir nuo 2012 m. kasmet ją atnaujina, remdamasi energetinių resursų valdymo procedūra bei išskeldama sau naujas aktualias užduotis. Nuo 2014 m. pabaigos energetinių resursų sunaudojimas įmonėje kontroliuojamas, pasitelkiant energijos išteklių efektyvumo koeficientus, kuriais vertinamas resursų sunaudojimas įmonės pastatuose. Įmonė nuolat ieško papildomų taupymo galimybių ir jas taiko, numatydamą priemones energetinių išteklių valdymo programoje. 2018 m. pavyko apie 1,8 karto sumažinti energetinių išteklių sunaudojimą, palyginus su 2011 m., tačiau išlaidos energetiniams ištekliams vis dar sudarė apie 14 proc. metinių išlaidų.

Po galutinio IAE energijos blokų sustabdymo įmonės pastatų ir naujų objektų šildymas vykdomas iš miesto katilinės SĮ „Visagino energija“ centralizuotų sistemų. Miesto katilinė nutolusi nuo VI IAE 7 km atstumu, tai lemia didelius šiluminius nuostolius. IAE eksploatacijos nutraukimo metu šilumos poreikis mažės, prognozuojama, kad po branduolinio kuro iškrovimo iš IAE blokų (po 2022 m.) įmonės šilumos poreikis neviršys 30 MWh. Todėl bus vykdomas esamos garo katilinės modernizavimas (rengiami projektavimo paslaugų pirkimo dokumentai), užtikrinant šilumos tiekimą IAE pramoninės aikštelės pastatams.

Atsižvelgiant į susiklosčiusią elektros energijos tiekimo situaciją, elektros energijos kainos didėjimą ir valstybės lūkestį daugiau dėmesio skirti energijai iš atsinaujinančių šaltinių, įmonėje inicijuotas fotovoltinės saulės elektrinės, kurios pagaminta elektros energija būtų naudojama savoms reikmėms, įrengimas. 2020 m. I ketvirtį UAB Strategy Labs įmonės užsakymu atliko išsamią saulės šviesos elektrinės įrengimo galimybių studiją. 2021 m. balandžio mėn. studija buvo atnaujinta atsižvelgiant į dabartinę situaciją rinkoje. Studijoje įvertintos kelios alternatyvios galimybės saulės elektrinės įrengimui ir pasiūlyta optimali technologija. Įmonė pasirinko techniškai ir ekonomiškai optimaliausią – 10,95 MW galios saulės jėgainės su dvipusiais moduliais, sumontuotais ant stacionariai tvirtinamos sistemos, įrengimą. Remiantis preliminaria ekonominio naudingumo analize, investicijos į saulės elektrinės projektą atsipirktų per 7-10 metų, priklausomai nuo elektros energijos kainos. Kol kas su Visagino savivaldybe dar neišspręsti klausimai dėl žemės sklypo skyrimo.

EKONOMINIS ASPEKTAS. VADYBOS SISTEMA IR VIDAUS KONTROLĖ

Įmonės politikos

Įmonė apibrėžia principus savo veikloje ir juos deklaruoja internetinėje svetainėje visuomenei viešiniuose politikose:

- Aplinkos apsaugos politika, nustatanti vadovybės aplinkosauginius įsipareigojimus, nutraukiant branduolinės energetikos objekto eksploatavimą ir tvarkant radioaktyvias bei neradioaktyvias atliekas;
- Socialinės atsakomybės politika, nustatanti principus, kryptis ir gaires, kuriomis vadovaujantis kuriamas ir plėtojamas patikimos, skaidrios, darnios bei pažangios įmonės įvaizdis, formuojama aplinkai ir visuomenei atsakingos, pagarba žmogaus teisėms ir dėmesiu saugai grindžiamos veiklos kultūra bei praktika;
- Politika žmogiškųjų išteklių valdymo srityje, kurioje nustatyti vadovybės įsipareigojimai, užtikrinant efektyvią žmogiškųjų išteklių vadybą, įgyvendinant įmonės veiklos strategiją;
- Darbuotojų saugos ir sveikatos politika, nustatanti vadovybės įsipareigojimus, užtikrinant darbuotojų saugą ir sveikatą vykdant eksploataavimo nutraukimo darbus;
- Saugos politika, apibrėžianti vadovybės įsipareigojimus, užtikrinant branduolinę ir radiacinę saugą. Pateikiami pagrindiniai saugos principai ir tikslai (jonizuotos spinduliuotės mažinimas, dabarties ir ateities žmonių ir aplinkos apsaugojimas nuo žalingo jonizuojančios spinduliuotės

- poveikio, avarių prevencija bei avarinė parengtis, saugos kultūros ugdymas), vidinės ir išorinės patirties vertinimas, veiklos strategijos ir tikslų siejimas su branduoline ir radiacine sauga ir kt.
- Kokybės politika, kurioje nustatyti vadovybės įsipareigojimai už kokybės vadybą, pateikti pagrindiniai kokybės, t. y. atitikties nustatytiems reikalavimams, principai ir tikslai (orientavimasis į suinteresuotas šalis, lyderystė, darbuotojų įtraukimas, faktais pagrįstų sprendimų priėmimas, teikiant prioritetą saugai, abipusis naudingas ryšys su tiekėjais ir kt).
 - IAE eksploatavimo nutraukimo politika, numatanti vadovybės įsipareigojimus, laikantis pagrindinių principų ir tikslų, vykdant branduolinės energijos objekto eksploatavimo nutraukimą, bei visišką atsakomybę už saugų IAE eksploatavimo nutraukimą;
 - Fizinės saugos politika. Joje nustatyti vadovybės įsipareigojimai užtikrinant IAE fizinę saugą, kibernetinį saugumą bei pagrindinius fizinės saugos ir saugumo kultūros principus, kurių turi būti laikomasi, užtikrinant IAE branduolinės energetikos objektų, branduolinių medžiagų ir (ar) branduolinio kuro ciklo medžiagų fizinę saugą;
 - Dokumentų ir duomenų įrašų valdymo politika, apibrėžianti vadovybės įsipareigojimus dokumentų valdymo srityje, įmonės dokumentų valdymo pagrindinės gairės centralizuojant dokumentų valdymo procesą, mažinant popierinių dokumentų skaičių, plečiant informacinių technologijų priemonių naudojimą;
 - Vidaus audito politika. Joje nustatyti IAE vadovybės įsipareigojimai efektyviam vidaus auditui kaip neatsiejamai vidaus kontrolės sistemos daliai užtikrinti, numatytos pagrindinės vidaus audito gairės ir principai;
 - Korupcijos prevencijos politika. Joje nustatyti pagrindiniai įmonės korupcijos prevencijos principai ir reikalavimai bei jų laikymosi užtikrinimo gairės, kurių įgyvendinimas sudaro prielaidas bei sąlygas įgyvendinti aukščiausius skaidrumo standartus.

Vadybos sistema

Įmonės socialinės atsakomybės principai įgyvendinami, integruojant juos į valdymo elementus ir vadybos sistemą. Nuo 2016 m. VĮ IAE sukurta ir įdiegta procesais pagrįsta integruota vadybos sistema, atitinkanti VATESI reikalavimus BSR-1.4.1-2016 bei TATENA rekomendacijas BEO vadybos sistemoms.

2019 m. vasario mėn. įmonei išduotas UAB G-CERTI BALTIC atitikties sertifikatas, kuriuo patvirtinta, kad VĮ IAE vadybos sistema atitinka LST EN ISO 9001 standarto reikalavimus BEO eksploatavimo nutraukimo, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo, projektų valdymo ir ekspertinių paslaugų branduolinės energetikos srityse. Vadybos sistema nuolat tobulinama – 2020 m. liepos mėn. parengtas IAE vadybos sistemos gerinimo priemonių planas, kasmet atliekama vertinamoji analizė, kurios išvadamis remiantis parengiamos vadybos sistemos gerinimo priemonės, atliktas vadybos sistemos sertifikavimo pagal LST EN ISO 9001 priežiūros auditas.

2021 m. I pusmetį Saugos priežiūros ir kokybės valdymo skyriaus (toliau - SP ir KVS) personalas nuotoliniu būdu atliko IAE radioaktyviųjų atliekų tvarkymo iki jų padėjimo į atliekynus, pardavimų valdymo, žmogiškųjų išteklių valdymo procesų, medžiagų ir įrangos saugojimo proceso kokybės

auditus. Auditų metu nustatyta, kad tikrintose srityse procesai iš esmės atitinka jiems nustatytus reikalavimus. Atliekant medžiagų ir įrangos saugojimo proceso kokybės auditą, nustatytiems audito radiniams pašalinti buvo parengtas korekcinų ir prevencinių veiksmų planas. I pusmetį buvo inicijuoti ir tęsiami Fizinės saugos užtikrinimo, Finansų valdymo, Techninės priežiūros, Elektrinės modifikacijų procesų auditai.

SP ir KVS taip pat 2021 m. I pusmetį atliko saugai svarbaus produkto tiekėjų UAB DEKRA Industrial (nenustatyta neatitikčių), UAB Lunarija (nustatyta 1 neatitiktis) ir UAB Lokmis (nenustatyta neatitikčių) auditus. Inicijuotas tiekėjo UAB Sweco Lietuva auditas. Nuolat kontroliuojama saugai svarbių produktų (prekių, paslaugų arba darbų, kurių neatitiktis pirkimo dokumentuose, teisės aktuose ir (ar) branduolinės saugos normatyviniuose techniniuose dokumentuose nustatytiems reikalavimams gali daryti poveikį saugai) tiekėjų Įmonei teikiamų paslaugų kokybė.

2021 m. I pusmetį buvo atliktas metinis IAE vadybos sistemos vertinimas padalinių vadovų apklausos būdu. Apdorojus rezultatus, buvo išleista ataskaita su rekomendacijomis, kurios buvo pristatytos ir aptartos IAE vadovybinės vertinamosios analizės metu. Pagal priimtus sprendimus išleistas IAE vadybos sistemos gerinimo priemonių planas. Taip pat atlikta saugos inspekcijos Laboratorinių tyrimų skyriuje pagal branduolinės saugos reikalavimus BSR-1.4.1-2016 (nustatytos 2 neatitiktys, kurios buvo pašalintos inspekcijos atlikimo metu) ir Mechanikos remonto skyriuje pagal branduolinės saugos reikalavimus BSR-2.1.2-2010 (neatitikčių nenustatyta).

Vidaus kontrolės sistema

Vidaus kontrolė – tai visų įmonės kontrolės rūšių sistema, apimanti taisykles bei procedūras, kurias įgyvendina įmonės vadovybė ir darbuotojai, ir kurios yra skirtos identifikuoti galimus rizikos veiksnius, bei užtikrinti įmonės tikslų įgyvendinimą.

Įmonėje įdiegta vidaus kontrolės sistema užtikrina:

- įmonės veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą, rezultatyvumą ir skaidrumą;
- strateginių ir kitų veiklos planų įgyvendinimą;
- turto ir informacijos apsaugą;
- informacijos patikimumą bei išsamumą; sutartinių ir kitų įsipareigojimų tretiesiems asmenims laikymąsi;
- su visa veikla susijusių rizikų valdymą.

Visi įmonėje vykdomi procesai yra reglamentuoti ir vykdomi vadovaujantis patvirtintomis taisyklėmis, tvarkomis ar reglamentais (pvz., vadybos procesų aprašai, įmonės administracijos vadovybės darbo reglamentas, dokumentų rengimo, tvarkymo ir apskaitos taisyklės ir kt.) Siekiant užtikrinti efektyvų vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą, visi vykstantys procesai dokumentuojami, o dokumentai saugomi pagal taisykles, atsižvelgiant į Lietuvos archyvo reikalavimus. Dokumentų valdymui jau daugiau kaip dešimtmetį naudojama kompiuterizuota dokumentų valdymo sistema „@vilys“, kurios pagalba atliekamos įvairaus pobūdžio dokumentų derinimo, tvirtinimo, pasirašymo, archyvavimo procedūros, pavestų atlikti užduočių kontrolė ir pan.

Vidaus kontrolės sistemoje dalyvauja:

- įmonės vadovas, kuris formuoja vidaus kontrolės sistemą, įskaitant vidaus kontrolės sistemos planavimą, įgyvendinimą, veikimo priežiūrą, palaikymą, dokumentavimą. Įmonės vadovas turi užtikrinti, kad būtų sukurtas kontrolės ir rizikos valdymo mechanizmas, vadovaujantis trijų gynybos linijų modeliu;
- įmonės darbuotojai. Jie yra atsakingi už vidaus kontrolės ir priežiūros funkcijas, palaiko kontrolę, nes atlieka stebėseną, apimančią kiekvieną vidaus kontrolės elementą;
- vidaus audito skyrius, kuris atlieka vidaus kontrolės vertinimą ir konsultavimą gerinimo klausimais.

Siekiant užtikrinti visus vidaus kontrolei keliamus uždavinius ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu, įmonėje veikia vidaus audito skyrius, kuris organizacinėje įmonės struktūroje tiesiogiai pavaldus generaliniam direktoriui. Įgyvendinant gerąsias įmonių valdysenos praktikas, buvo priimtas sprendimas vidaus audito skyriaus atskaitomybę labiau integruoti į įmonės valdybos veiklą, todėl nuo 2021 m. sausio 1 d. įsigaliojusioje struktūroje funkcinėje prasme audito skyrius yra pavaldus įmonės valdybos audito ir rizikų komitetui, taip užtikrinant efektyvų trijų gynybinių linijų vidaus kontrolės modelio veikimą ir didesnę audito veiklos nepriklausomumą. Vidaus audito skyrius savo veikloje vadovaujasi vidaus audito veiklą reglamentuojančiais norminiais teisės aktais ir vykdo nepriklausomą, objektyvią tyrimo ir konsultavimo veiklą, siekiant didinti įmonės veiklos efektyvumą ir užtikrinant vidaus kontrolės sistemos funkcionavimą.

Įmonės darbuotojai savo veikloje vadovaujasi STARK metodologijos, kuria pagrįsta kontrolė individualiame lygmenyje, principais:

- Stop – sustok, sukonzcentruok dėmesį į užduotį;
- Think – pagalvok, išanalizuok užduotį: ar tau aiški užduotis, ar turi reikiamų įgūdžių ir įrankių, ar užtenka laiko, ar žinai procedūrą;
- Act – atlik užduotį pagal procedūrą, pasižymėk nuokrypius ir pastabas;
- Review – išanalizuok ir apibendrink, ar teisingai atlikai užduotį, ar rezultatai sutapo su tikslu, ar užteko laiko, ar pastebėjai neatitikimų procedūroje;
- Communication – pranešk vadovui apie užduoties įvykdymą, pasidalink savo patirtimi, informuok apie savo pastebėjimus ir nuomonę, ką galima padaryti geriau.

Vidaus kontrolės sistema padeda užtikrinti Įmonės veiklos efektyvumą, mažina galimų klaidų riziką ir jų įtaką veiklos efektyvumui. Įmonės darbuotojų teisės, pareigos ir atsakomybė numatytos darbo sutartyse, išdėstytos pareiginiuose dokumentuose, bendru pobūdžiu atspindėtos vidaus darbo tvarkos taisyklėse. Įgyvendinamas trečio vidaus kontrolės lygmens pagal trijų gynybos linijų modelį įtvirtinimas Įmonės vidaus kontrolės sistemoje, kurios funkcionalumą užtikrina tiesiogiai generaliniam direktoriui pavaldus Vidaus audito skyrius, atlikdamas vertinimo ir konsultavimo veiklą. 2021 m. I pusmetį Vidaus audito skyriaus darbuotojai vykdė Ignalinos programos (IP) projektų APW.02, UTS.20, ADA.20 (PPR), NSR.02, ADA.21 PPR ir LFL.03 bei pirkimų valdymo proceso patikrinimus. Taip pat VAS darbuotojai vykdė žmoniškųjų išteklių valdymo vidaus auditą, kurio tikslas buvo įvertinti IAE bendrosios veiklos užimtumą tinkamų funkcijų paskirstymo, papildomų funkcijų atlikimo

kontekste, įvertinti vidaus kontrolę bei nustatyti efektyvinimo galimybes. Šio vidaus audito metu buvo pateikta 16 rekomendacijų, kurias įgyvendinus bendrosios veiklos personalo užimtumo fiksavimo duomenys bus patikimesni, pagerės sistemos, kurios pagalba yra fiksuojamas užimtumas, funkcionalumas bei įvyks teigiami pokyčiai vidaus kontrolėje, susijusioje su bendrosios veiklos personalo užimtumo stebėjimu.

Pagal Išorės organizacijų patikrinimų atlikimo organizavimo, apskaitos ir koreguojančių priemonių rengimo, vykdymo ir kontrolės VĮ Ignalinos AE tvarką Vidaus audito skyrius atlieka išorės organizacijų patikrinimų metu nustatytų radinių apskaitą bei valdymą įmonėje. Per 2021 metų I pusmetį IAE buvo atlikti 10 išorės organizacijų patikrinimai, iš jų: Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos - 1, BDO Auditas ir apskaita, UAB - 3, GCert Baltic, UAB - 1, Nacionalinis akreditacijos biuras - 1, CPVA – 1, Energijos skirstymo operatoriaus, AB - 1, Visagino priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba - 1, Valstybės kontrolė – 1, kurių metu buvo identifikuota 40 radinių (1 ketv. 16 vnt, 2 ketv. 24 vnt). Iš jų 6 radiniams priemonių plano rengti nėra būtina, dėl to atsakingas padalinys priėmė sprendimą jį nerengti. 27 radiniams nustatytas pašalinimo/įgyvendinimo terminas 2021 metais. I pusmetyje koreguojančios priemonės buvo nustatytos 7 radiniui, įvykdyta laiku – 6, 1 koreguojanti priemonė įvykdyta anksčiau.

Viešieji pirkimai

Įmonėje 2021 m. I pusmetį įvykdyta apie 400 pirkimų. Viešieji pirkimai vykdomi ir kontroliuojami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu bei įmonės teisės aktais. Pirkimus įmonėje vykdo generalinio direktoriaus įsakymu sudarytos viešųjų pirkimų komisijos, o mažos vertės pirkimams vykdyti paskiriami pirkimo organizatoriai.

Pirkimo procesą sudaro: prekių, paslaugų ir darbų poreikio formavimas, pirkimų plano sudarymas, pasirengimas pirkimui, pirkimo techninių specifikacijų bei pirkimo dokumentų rengimas, derinimas, tvirtinimas ir konkursų skelbimas, tiekėjų kvalifikacijos tikrinimas bei pasiūlymų vertinimas, pirkimo sutarties sudarymas, vykdymas ir kontrolė.

Prekių, paslaugų ir darbų poreikio formavimo eigą koordinuoja įmonės finansų valdymo skyrius. Techninių specifikacijų rengimą pagal centralizuotus įmonės pirkimus vykdo pasiruošimo remontui užtikrinimo skyrius, pagal specializuotus – kiti įmonės padaliniai, atitinkamai pagal savo reikmes. Viešųjų pirkimų komisijos parenka pirkimo būdą, atlieka pirkimo procedūrą, tikrina ir vertina tiekėjų kvalifikaciją bei nustato pirkimo konkurso laimėtoją. Pirkimams, kurių vykdymui reikalingos specialios žinios, vykdyti generalinio direktoriaus įsakymu į viešųjų pirkimų komisijos sudėtį be balsavimo teisės įtraukiami ekspertai. Visa pirkimų eiga yra dokumentuojama. Pirkimai, kurie finansuojami Europos Sąjungos lėšomis iš Ignalinos programos fondo, derinami su CPVA.

2021 m. I pusmetį įmonėje buvo sudarytas 116 viešasis rašytinis sandoris (neskaitant pagrindinių sutarčių, sudarytų preliminarinių sutarčių pagrindu) reikalingų prekių, paslaugų ir darbų pirkimui už 6,997 mln. eurų (be PVM). Iš šių sandorių 15 – didelės vertės pirkimai, viršijantys 100 tūkst. eurų sumą, kurių bendra vertė sudarė 5,537 mln. eurų (be PVM). Pagal žodines sutartis, vykdant mažos vertės pirkimus, įmonė nupirko prekių, paslaugų ir darbų už 0,14 mln. eurų (be PVM). Iš svarbių 2021 m. sudarytų sandorių paminėtini (visų sandorių vertės nurodytos be PVM):

- Viso kūno radiacinio užterštumo matavimo prietaisų pirkimo sutartis UAB Lokmis, 0,952 mln. eurų sumai;
- Gelžbetoniniai saugojimo konteinerių pirkimo sutartis su UAB Sodbeta, 2,472 mln. eurų sumai;
- Potencialių giluminio atliekyno įrengimui vietų socialinio ekonominio vertinimo paslaugų sutartis su IDOM CONSULTING, ENGINEERING, ARCHITECTURE, S.A.U, 322,79 tūkst. eurų sumai;

VĮ IAE žengdama koja kojon su Vyriausybės programa, kuri numato, kad nuo 2023 m. „žalieji pirkimai“ turi tapti dominuojančia viešųjų pirkimų rūšimi, jau dabar nustato ambicingas gaires savo vykdomiems viešiesiems pirkimams ir per VšĮ CPO LT elektroninį katalogą perka (planuoja pirkti) produktus (kompiuterius ir biuro įrangą, spausdinimo įrangos nuomą, valymo paslaugas, elektros energiją, buitines prekes, mobiliuosius telefonus, elektros prekes ir kt.), kurie yra pažymėti ženklu - „žalias pirkimas“. Įmonėje yra paskirti atsakingi asmenys, kurie kuruoja „žaliųjų pirkimų“ sritį, vykdo „žaliųjų pirkimų“ stebėseną, analizuoja būdus, kurie padėtų padidinti šių pirkimų skaičių, taip pat siekia supažindinti įmonės darbuotojus, atsakingus už pirkimo poreikio planavimą, su „žaliųjų pirkimų“ nauda ir įtaka, siekiant socialinės atsakomybės politikos tikslų.

Pasirengimas pirkimui – vienas iš esminių pirkimo proceso etapų, todėl siekiant tinkamai jam pasirengti, būtina išanalizuoti rinką. Įmonėje 2019 m. įdiegta ir tęsiama pirkimų ir sutarčių skyriaus iniciatyva, padedant racionaliau ir efektyviau vykdyti viešuosius pirkimus – organizuojamos tiekėjų dienos, kurios pritraukia įvairių sričių specialistus, taip išgryninant įmonės pirkimų poreikį, gaunant papildomos informacijos iš galimų tiekėjų bei efektyviau pristatant sritis, kuriose planuojami pirkimai. Taip pat planuojama bendradarbiauti su kitomis perkančiosiomis organizacijomis, siekiant pasidalinti gerąja praktika, taip pat siekiant pritraukti tiekėjus ir paskatinti juos dalyvauti IAE vykdomuose pirkimuose.

Pirkimų ir sutarčių skyriaus iniciatyva įmonės vadovybei buvo pateiktas pasiūlymas dėl rinkos tyrimo kokybės pagerinimo (vienkartinėmis išorinių rinkos tyrimo specialistų paslaugomis). Šiuo pasiūlymu įmonė pasinaudojo, atlikdama kai kurių pirkimų vertės tikslinimus.

Pirkimų ir sutarčių skyriaus specialistai parengė dar keletą iniciatyvų projektus, kurių pagrindu rengiamas papildomų priemonių, kurios žymiai pagerintų viešųjų pirkimų proceso kokybę, planas 2021 m.

2020 m. pabaigoje nepriklausomas tiekėjas įmonės pirkimų ir sutarčių valdymo skyriuje atliko skyriaus veiklos analizę, identifikavo veiklos problemas, pateikė rekomendacijas, tarp kurių buvo ir siūlymas veiklą organizuoti, vadovaujantis LEAN vadybos sistema, ir tokiu būdu didinti veiklos efektyvumą. Veiklos tobulinimo kryptis – sumažinti vertės nekuriančias proceso dalis ir taip gerinti proceso valdymo rezultatus. Šiuo pagrindu 2021 m. pradžioje skyriuje įgyvendinti struktūriniai pokyčiai, perskirstytos atsakomybės, siekiama, kad pirkimų specialistai sugebėtų pirkti bet kokią pirkimo objektą, neatsižvelgiant, ar tai prekės, paslaugos, ar darbai, diegiami LEAN vadybos sistemos principai,

planuojama apmokyti skyriaus darbuotojus ir pereiti prie LEAN sistemos viešuosiuose pirkimuose ir taip pagerinti veiklos efektyvumo rodiklius.

Viešųjų pirkimų vykdymą kontroliuoja įmonės prevencijos skyrius. Remiantis generalinio direktoriaus patvirtintu viešųjų pirkimų organizavimo ir jų vykdymo prevencijos ir kontrolės aprašu, 2021 metų I pusmetį įmonės prevencijos skyrius atliko 117 viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo prevencinių patikrinimų, tai sudaro 13 proc. nuo visų pirkimų paraiškų.

Sudarytų sutarčių viešinimas atliekamas viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka ir, remiantis viešųjų pirkimų tarnybos pateikta ataskaita, pagal 2020 m. sudarytų sutarčių viešinimo CPVA informacinėje sistemoje CVP IS stebėsenos rezultatus VĮ IAE paviėšino 100 proc. sudarytų sutarčių.

Pažangių sistemų ir technologijų diegimas

Įmonė nuolat stengiasi ir ieško galimybių savo veikloje naudoti šiuolaikiškas technologijas, kurti ir diegti pažangias valdymo ir informacines sistemas.

Įmonės Informacinių technologijų skyrius rūpinasi IT sistemų atnaujinimu, inovatyvių sistemų diegimu. 2021 m. I pusmetį buvo tęsiamas IT sistemų bei įrangos realaus laiko elgsenos stebėsenos ir informavimo sistemos kūrimas (suplanuota 2023 m. įdiegti sistemą), baigtas senų operacinių sistemų „Windows Server 2003“ atnaujinimas ITS serveriuose. Sausio 5 d. UAB ASSECO LIETUVA pateikė Dokumentų valdymo sistemos (toliau – DVS) „Avilys“ su integruota DAMS 1 testinę versiją. Sausio - vasario mėn. vyko šios sistemos testavimas. Birželio mėn. atnaujinta gamybinė Avilio versija (įdiegtas DAMS dokumentų modulis). Balandžio 24 d. pasirašyta sutartis dėl „Daugiafunkcinių kopijavimo įrenginių nuomos pirkimo“ (spausdintuvų nuoma II etapas kontroliuojamoje zonoje). Balandžio 28 d. užregistruotas naujai išleistas Informacinių technologijų skyriaus prižiūrimų informacinių sistemų sąrašas, kuriame įvesta informacija apie asmens duomenų tvarkymą ITS prižiūrimose įmonės informacinėse sistemose. 2021 m. gegužės-birželio mėn. buvo atnaujinama MS DYNAMICS AX 2012 versija: įdiegtas resursų kodų klasifikatorius, skirtas įrankių ir įrangos klasifikavimui, duomenys gauti iš padalinių apdoroti ir patalpinti sistemoje. Taip pat parengta darbai ir nuo liepos 1 d. pradėta eksploatuoti įmonės integruota vadybos sistema.

Ilgalaikės veiklos strategijos įgyvendinimo kontrolei gerinti Įmonėje toliau naudojama subalansuotų rodiklių sistema (toliau – SRS). 2021 m. I pusmetį buvo parengta ir suderinta 2020 m. subalansuotų rodiklių ataskaita, duomenys apie padalinių rodiklių pasiekimą įtraukti į darbuotojų veiklos vertinimo sistemą. 2021 m. balandžio 26 d. buvo patvirtintas VĮ IAE struktūrinių padalinių subalansuotų rodiklių žemėlapis 2021 metams.

Fizinė sauga

VĮ Ignalinos AE vykdoma pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, branduolinės ir fizinės saugos teisės aktus, taisykles ir reikalavimus. Siekiant užtikrinti tinkamą branduolinės energetikos objektų ir branduolinių bei branduolinio kuro ciklo medžiagų apsaugą nuo neteisėto jų pagrobimo ar užvaldymo, nuo veiksmų, galinčių sukelti riziką žmonių sveikatai ir aplinkai, atliekama tokių veiksmų prevencija. 2021 m. I pusmetį įvykdytos 24 fizinės saugos ir 23 kibernetinio saugumo prevencinės priemonės. Be

to, iš viso užfiksuoti 6 552 nereikšmingi **kibernetinio saugumo** įvykiai, apie kuriuos pranešta Nacionaliniam kibernetinio saugumo centrui. Pažymėtina, jog per I ketvirtį buvo baigtas suderinti su fizinės saugos subjektais Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos bei iš jos išvežamų radioaktyviųjų atliekų fizinės saugos užtikrinimo planai, kurie bus taikomi saugyklos eksploatavimo nutraukimo metu vykdyti Viešojo saugumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos padalinys – Visagino dalinys. Nuo 2019 m. lapkričio 13 d. veikia VĮ IAE fizinės saugos komisija. Siekiant pagerinti IAE kibernetinį saugumą, buvo įdiegta prieigos prie kompiuterių tinklo kontrolės (angl. – NAC) sistema bei atlikta tiriamosios socialinės inžinerijos simuliacija, leidžianti patikrinti IAE darbuotojų žinias ir įgūdžius kibernetinio saugumo srityje.

EKONOMINIS ASPEKTAS. SKAIDRUMAS

Korupcijos ir galimo kyšininkavimo prevencija

Įmonės veikla remiasi skaidrumo, atvirumo, sąžiningumo, racionalumo ir atsakingumo principais, netoleruodama jokio pobūdžio korupcijos apraiškų. Siekiant užtikrinti veiklos skaidrumą, įmonėje veikia tiesiogiai generaliniam direktoriui pavaldus prevencijos skyrius, galioja korupcijos prevencinė politika, darbuotojų etikos kodeksas, darbuotojų privačių interesų derinimo ir deklaravimo tvarkos aprašas, įmonės vardu gautų dovanų perdavimo saugoti, įvertinimo, apskaitos ir saugojimo tvarka.

Korupcijos prevencijos politikoje nustatyti pagrindiniai įmonės korupcijos prevencijos principai ir numatytos jų užtikrinimo gairės. Politikoje aiškiai išdėstyta, kokie veiksmai įmonėje netoleruojami ar traktuojami kaip korupciniai, apibrėžta darbuotojų atsakomybė, užtikrinant nešališkumą, įmonės prioritetų laikymąsi, konfidencialumą ir teisėtumą, nustatytos interesų konfliktų ribos. Politikoje nustatyta, kad pirkimai įmonėje vykdomi, vadovaujantis viešųjų pirkimų įstatymu (toliau – VPI), užtikrinant skaidrumą, lygiateisiškumą. Paslaugų / prekių tiekėjai atrenkami, vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų (ir jį lydinčių teisės aktų) nuostatomis. Įmonė viešai deklaruoja neigiamą požiūrį į neskaidrią veiklą, sukčiavimą, kyšininkavimą, netinkamai įformintų sandorių vykdymą, nepotizmą ar kitas Jungtinių Tautų Konvencijoje minimas korupcijos apraiškas. Įmonėje veikia vidinė kontrolės sistema – numatytos kontrolės formos, tvarka, veiksmų periodiškumas, numatyti kontrolės funkcijas atliekantys ir sprendimus priimančys darbuotojai, apibrėžti jų įgaliojimai, įdiegtos priemonės, skirtos nustatyti ir įvertinti galimus korupcijos rizikos veiksnius.

Darbuotojų etikos kodekse įprasminti darbuotojų tarpusavio ir išoriniai santykiai, grįsti bendradarbiavimu, sąžiningumu, tolerancija, pasitikėjimu ir pagarba, įvardinti įmonės administracijos įsipareigojimai, numatytos kodekso veiksmingumo priemonės.

Įmonė yra politiškai neutrali, neteikia jokios paramos politinėms partijoms, grupėms ar atskiriems politikams.

Įmonės darbuotojų privačių interesų derinimo ir deklaravimo tvarkos aprašas yra skirtas nustatyti darbuotojų elgesio reikalavimus, jiems atliekant savo funkcijas įmonėje, privačių ir įmonės interesų deklaravimo tvarką ir darbuotojų veiksmus, iškilus interesų konfliktams. Pagal šį aprašą privačius

interesus privalo deklaruoti įmonės darbuotojai, užimantys ar pretenduojantys užimti pareigybes, nurodytas generalinio direktoriaus patvirtintame Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų privačių interesų derinimo ir deklaravimo tvarkos aprašo priede. Viešųjų ir privačių interesų derinimo, įmonės vardu gautų dovanų įvertinimo ir saugojimo tvarką kontroliuoja įmonės prevencijos skyrius.

Įmonės prevencijos skyrius periodiškai vykdo antikorupcinį darbuotojų švietimą. Prevencijos skyriaus iniciatyva 2021 m. I pusmetį 54 įmonės darbuotojams buvo praveisti mokymai tema „Pranešėjų apsauga Lietuvoje – įstatymo taikymo praktiniai aspektai“, kuriuos, naudojant Microsoft Teams platformą, nuotoliniu būdu vedė Lietuvos Respublikos Generalinės prokuratūros vidaus tyrimo skyriaus atstovai. Jie dalyvius supažindino su įstatymo paskirtimi, tikslais, pažeidimus įstaigose pranešusių asmenų teisėmis ir pareigomis, jų teisinės apsaugos pagrindais ir formomis, mokymuose buvo akcentuojamos šių asmenų apsaugos, skatinimo ir pagalbos jiems priemonės, siekiant sudaryti tinkamas galimybes pranešti apie teisės pažeidimus, pažeidžiančius ar keliančius grėsmę viešajam interesui, užtikrinti tokių pažeidimų prevenciją ir atskleidimą. Buvo išaiškintos būtinos sąlygos gauti pranešėjo statusą ir kita reikalinga informacija, pasidalinta praktiniais įstatymo taikymo aspektais ir patirtimi, nušviesta statistika Lietuvoje, kitose šalyse taikoma praktika. Generalinės prokuratūros atstovai atsakė į darbuotojams rūpimus klausimus. Tokio pobūdžio mokymų organizavimas – vidinė įmonės iniciatyva, siekianti stiprinti antikorupcinę kultūrą organizacijoje, didesnę dėmesį skiriant švietimui ir mokymams. Be to, 2021 m. I pusmetį 107 įmonės darbuotojams buvo praveisti mokymai tema „Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo nuostatų įgyvendinimas. Privačių interesų deklaravimas ir interesų konfliktų valdymas“, kurios, naudojant Microsoft Teams platformą, nuotoliniu būdu vedė Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos atstovai. Mokymų metu įmonės darbuotojai buvo supažindinti su Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo pasikeitimais, pagrindiniu įstatymo tikslu ir būdais kaip valdyti savo viešuosius ir privačiuosius interesus bei būtinus atlikti veiksmus, susidūrus su interesų konflikto situacija.

Siekiant gerinti antikorupcinę aplinką, viešinami vidiniai informacijos apie pažeidimus teikimo kanalai, o naujienos ir aktualijos korupcijos prevencijos srityje nuolat nušviečiamos įmonės vidinės komunikacijos priemonėmis. Didelis dėmesys skiriamas vidinių pranešimų kanalų viešinimui, skatinimui jais naudotis. Įmonės darbuotojams per vidinį tinklalapį, naujienlaiškį ir atmintines nuolat primenama apie įmonėje veikiančias antikorupcines priemones, nustatytas tvarkas ir prievoles. Taip pat supažindinama apie naujoves šioje srityje. Dokumentų valdymo sistemos @vilys pagalba darbuotojai supažindinami su išoriniais ir vidiniais teisės aktais, susijusiais su diegiamomis antikorupcinėmis priemonėmis. Kuriant antikorupcinę kultūrą įmonėje darbuotojams reguliariai organizuojami mokymai tiek įmonės viduje tiek ir išorėje. Įvertinus galimas rizikas tikslinėms darbuotojų grupėms vykdomi mokymai susiję su jų darbo pobūdžiu galimoms korupcijos rizikomis atpažinti, įvertinti ir valdyti. Antikorupciniam švietimui plačiai naudojamas įmonės vidinis tinklalapis, reguliariai leidžiamas naujienlaiškis, atmintinės, visi darbuotojai supažindinti su įmonėje taikomomis antikorupcinėmis priemonėmis, atliekamos apklausos, siekiant išaiškinti darbuotojams aktualias antikorupcinio švietimo mokymų temas, numatant bendrus ir tikslinius mokymus.

Vadovaujantis vidinių informacijos apie pažeidimus teikimo kanalų įdiegimo ir jų funkcionavimo užtikrinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 14 d. nutarimu Nr. 1133, įmonėje nustatyta ir nuo 2019 m. vasario 1 d. galioja tokios informacijos valdymo tvarka, o prevencijos skyrius paskirtas kompetentingu subjektu. 2021 m. I pusmetį vidiniais pranešimų kanalais buvo gauti 6 pranešimai. Atlikus tyrimus pažeidimų nenustatyta, tačiau pranešimuose nurodytos informacijos pagrindu buvo pateiktos rekomendacijos atsakingų padalinių vadovams dėl procesų ir priimamų sprendimų užtikrinant skaidrumo principo įgyvendinimą.

Prevencijos skyrius 2021 m. I pusmetį nuolat vykdė privačių interesų derinimo ir deklaravimo kontrolę įmonėje, nes nuo 2020 m. gruodžio 30 d. Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos sprendimu Nr. KS-176 „Dėl Privačių interesų deklaracijos formos bei jos pildymo, tikslinimo, papildymo ir pateikimo“ patvirtintos naujos Privačių interesų deklaracijų pildymo, tikslinimo, papildymo ir pateikimo taisyklės, pagal kurias darbuotojai, privalantys deklaruoti privačius interesus turėjo pateikti naujas privačių interesų deklaracijas naudojantis Privačių interesų registru (PINREG). Prevencijos skyrius parengė atmintines bei deklaracijos užpildymo vedlį, bei nuolat teikia konsultacijas privačių interesų deklaravimo klausimais. Įmonėje privačių interesų derinimo ir deklaravimo tvarką reglamentuoja 2020 m. sausio 10 d. VĮ IAE generalinio direktoriaus įsakymu patvirtintas VĮ IAE darbuotojų privačių interesų derinimo ir deklaravimo tvarkos aprašas. Atsižvelgus į VŠĮ Valdymo koordinavimo centro rekomendacijas Prevencijos skyrius nuo 2021 m. kaip vieną iš prevencinių priemonių pradėjo vykdyti susitikimus su struktūrinių padalinių vadovais, kurių metu vadovai supažindinti su pavaldžių darbuotojų privačių interesų deklaracijų turiniu, aptartos galimos viešųjų ir privačių interesų konfliktų situacijų regimybės, aptarti kiti su privačių interesų deklaravimu susiję klausimai.

2021 m. balandžio mėn. VĮ IAE prisijungė prie Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos iniciatyvos „Skaidrumo akademija“ dalyvių, „Skaidrumo akademija“ tikslas yra apjungti didelę patirtį sukaupusius ir aukščiausią kompetenciją turinčius ekspertus, kurie dalysis patirtimi ir praktika su Skaidrumo akademijos dalyviais siekiant sukurti skaidrią aplinką.

Prevencijos skyrius kontroliuoja nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti turto pardavimą visuose įmonės skelbiamuose viešuosiuose aukcionuose 2021 m. I pusm. VĮ IAE įvykdė 20 aukcionų (9 VĮ Registrų centro sistemoje, 11 – AUIS), taip pat vykdė IAE eksploatavimo nutraukimo, branduolinių ir radioaktyviųjų medžiagų ir atliekų tvarkymo, saugojimo ir dėjimo į atliekynus projektų parengimo ir vykdymo stebėseną bei stebi personalo atrankos darbui įmonėje vykdymą.

Pagal įmonėje parengtą viešųjų pirkimų organizavimo ir jų vykdymo prevencijos ir kontrolės tvarkos aprašą atrankos būdu atliekamos viešųjų pirkimų vykdymo patikros. 2021 m. I pusmetį atlikta 38 viešųjų pirkimų patikros, tai sudaro 8 proc. nuo visų pirkimo paraiškų.

Skaidrumas ir informacijos viešinimas

Organizuodama savo veiklą, Įmonė taiko Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių nuostatas, teikia ir viešina informaciją, vadovaudamasi Bendrovių valdymo kodekso nuostatomis dėl informacijos atskleidimo.

Vadovaujantis valstybės įmonių skaidrumo gairėmis, viešai skelbiama informacija apie Įmonės veiklą, strategiją, politiką, aplinkos apsaugą, veiklos rezultatus bei darbuotojų darbo užmokestį. Apibendrinus finansinių metų rezultatus, rengiami Įmonės metinių finansinių ataskaitų rinkiniai ir atliekamas jų nepriklausomas auditas. Įmonės veiklos metinė ir tarpinė ataskaitos, Įmonės strategijos įgyvendinimo priemonių plano vykdymo ataskaitos, metinių finansinių ataskaitų rinkinys, tarpinių finansinių ataskaitų rinkiniai ir metinių finansinių ataskaitų nepriklausomo auditoriaus išvados talpinamos Įmonės internetinėje svetainėje, adresu www.iae.lt

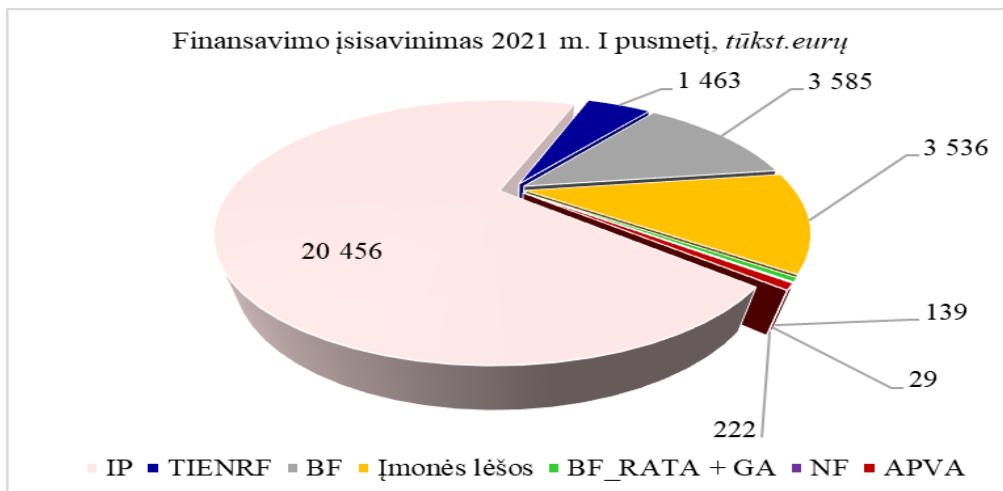
Finansų apskaita Įmonėje tvarkoma, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą, bei verslo standartais.

ĮMONĖS VEIKLOS FINANSAVIMAS

Įmonės veikla finansuojama Europos Sąjungos bei **Lietuvos Respublikos lėšomis**. Lėšos iš **Europos Sąjungos** IAE eksploatavimo nutraukimui ir susijusioms išlaidoms finansuoti patenka iš Ignalinos programos fondo (toliau – **IP**) ir **TIENRF**, o iš Lietuvos Respublikos – Ignalinos programos administravimo Lietuvoje programos bendrojo finansavimo lėšų (toliau – **BF**) ir Įmonės sukauptų nuosavų lėšų. Nuo 2020 m. birželio mėn. Įmonės veiklos finansavimas papildytas Norvegijos finansinio mechanizmo lėšomis (toliau – **NF**) pagal programą „Aplinkosauga, energetika, klimato kaita“ projekto „Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugumo didinimas Ignalinos atominėje elektrinėje“ vykdymui. Perimtų iš RATA funkcijų vykdymui finansavimas papildomas iš Europos Sąjungos – MRAS eksploatavimo nutraukimui finansuoti skirtos Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšos, koordinuojamos **APVA**, o iš LR biudžeto – lėšos pagal Nacionalinės energetikos strategijos tikslus įgyvendinančios Energetikos ministerijos programos priemonę „Saugus radioaktyviųjų atliekų tvarkymas ir atliekynų eksploatavimas“ (**BF_RATA+GA**).

Metinės Įmonės išlaidos pagal finansavimo šaltinius, numatytos Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2020 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. 1-411 patvirtintoje Įmonės išlaidų sąmatoje sudaro **75,735 mln.** eurų.

2021 m. I pusmetį Įmonė savo veiklai finansuoti panaudojo **29,433 mln.** eurų:

IP lėšomis finansuojamos IAE eksploatavimo nutraukimo metinės veiklos ir su jomis susijusios išlaidos (darbo užmokesčiui, energetiniams ištekliams, prekių, paslaugų ir išorinių darbų pirkimui) bei išlaidos tiksliniams projektams. 2021 m. I pusmetį panaudota **20,456 mln.** eurų IP lėšų. **TIENRF lėšos** naudojamos IAE eksploatavimo nutraukimo infrastruktūriniais projektams B2/3/4, 1225 projektui „LPBKS esamos „karštosios“ kameros modifikacija trijų tipų konteinerių tvarkymui“, 3103 projektui „Branduolinio kuro nuolaužų surinkimas nuo 1-ojo ir 2-ojo blokų KIB dugno ir pašalinimas“ bei projektui B31 „Konsultacinė parama“ finansuoti. 2021 metų I pusmetį iš **TIENRF** fondo **1,463 mln.** eurų. **BF lėšomis** finansuojami personalo darbo užmokesčiai (Ignalinos programos lėšomis apmokama 80 procentų darbo užmokesčio išlaidų, 20 procentų - BF lėšomis). 2021 m. I pusmetį sumokėta suma buvo **3,585 mln.** eurų. **Įmonės lėšos** naudojamos metinei Įmonės apyvartai užtikrinti, IAE eksploatavimo nutraukimo metinei veiklai ir su ja susijusiomis išlaidomis, kurios nefinansuojamos Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis. Įmonės lėšomis taip pat finansuojamos išmokos pagal Kolektyvinę sutartį bei su darbo santykiais susijusios išmokos – išeitinės išmokos darbuotojams, išlaidos darbuotojų skatinimui ir dalis išlaidų energetiniams resursams, kurios nefinansuojamos IP lėšomis. 2021 m. I pusmetį buvo panaudota **3,536 mln.** eurų Įmonės lėšų.

Įmonės personalo darbo užmokesčio sąnaudos ir pirkimai, susijusios su smulkiųjų darytųjų atliekomis tvarkyti veiklos vykdymu, taip pat nefinansuojamos IP lėšomis ir yra atskirtos nuo IAE eksploatavimo nutraukimo išlaidų. Iš **APVA** fondo per I pusmetį panaudota **0,222 mln.** eurų, **0,139 mln.** eurų panaudota iš **LR biudžeto** smulkiųjų darytojų atliekų tvarkymo veiklos finansavimui bei giluminio atliekyno projekto įgyvendinimui ir **0,029 mln.** eurų iš **NF** fondo.

2021 m. pusmetį Įmonė gavo **1 810 472,10 tūkst.** eurų pajamų iš kitos komercinės ir ūkinės veiklos.

Pagrindinės Įmonės išlaidos – darbuotojų, atliekančių IAE eksploatavimo nutraukimo ir įrangos išmontavimo darbus, darbo apmokėjimas, išlaidos šilumos ir elektros energijai bei rangovų vykdomų eksploatavimo nutraukimo projektų, darbų apmokėjimui. Didžiausią Įmonės išlaidų dalį sudaro išlaidos, skirtos IAE eksploatavimo nutraukimo projektų vykdymui ir darbuotojų darbo užmokesčiui. Sumažėjus **TIENRF** lėšomis finansuojamų IAE eksploatavimo nutraukimo projektų apimtims, sumažėjo ir išlaidos jiems (pagrindiniai B1, B2/3/4 projektai praktiškai įgyvendinti). Nuo 2020 m.

VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS ATOMINĖS ELEKTRINĖS 2021 METŲ I PUSMEČIO VEIKLOS ATASKAITA

sausio 1 d. taikoma išlaidų, susijusių su smulkiųjų darytojų atliekų tvarkymo veiklos funkcijoms atskyrimo sistema ir jos finansuojamos Lietuvos Respublikos biudžeto lėšomis, neskaitant Įmonės personalo, dalyvaujančio MRAS eksploatavimo nutraukimo projekto įgyvendinime, darbo užmokesčio išlaidų, kurios įtrauktos į „Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimas“ projekto išlaidas.

Per 2021 m. I pusmetį Įmonės patirtų išlaidų pasiskirstymas pagal išlaidų rūšis atvaizduotas lentelėje:

Išlaidų rūšis	Išlaidos, tūkst. eurų
Darbo išlaidos	18 952,3
Energetiniai ištekliai	4 737,1
Darbai ir paslaugos, prekės	4 198,0
Mokesčiai	40,2
IAE eksploatavimo nutraukimo projektai	1 179,8
Prekių, darbų, paslaugų pirkimai veiklai smulkiųjų darytojų atliekoms tvarkyti	16,0
MRAS eksploatavimo nutraukimas	222,4
GA projekto įgyvendinimas	84,8
Norvegijos tiesioginio finansavimo projektas „Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugumo didinimas Ignalinos atominėje elektrinėje“	2,7
Iš viso	29 433,3

VPS vadovas

(Pasirašyta nekvalifikuotu elektroniniu parašu)

Valdas Ledzinskas